

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS.

HOTELIER ET RESTAURATEUR DE HONGRIE
UNGARISCHER HOTELIER UND GASTWIRT

A BUDAPESTI SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK IPARTESTÜLETÉNEK, A MAGYAR SZÁLLODÁSOK ÉS VENDÉGLŐSÖK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA

SZERKESZTI:
REDIGÉ PAR:
BALLAI KÁROLY

Organe et propriété du Syndicat des Hoteliers et Restaurateurs de Budapest
Organ und Verlag der Budapester Hoteliers- und Gastwirtegenossenschaft

SZERKESZTŐSÉG (REDAKTION): BUDAPEST, IX., LONYAY UCCA 22. SZÁM ☉ TELEFONSZÁM: AUTOMATA 86-1-82

FELHIVÁS

A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége tagjaihoz!

ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÜNK múlt évi közgyűlésén az indítványoztatott, hogy a két országos szervezet egyesíttessék.

Mi magunk is az egyazon érdekközvetítő gazdasági erők egyesítését kívánjuk, ezért a határozat végrehajtásával szemben várakozó álláspontot foglaltunk el.

Az ilyen egyesülést nem lehet azonban a „mindenáron“ keresztül erőszakolni, amint az megpróbáltatott, hanem — meggyőződésünk szerint — okosan, jól és alaposan előkészítve egyetértéssel. Nem a régi szervezet félretételével, hanem korszerű megújításával.

Sajnos, az előkészítés munkájában részt nem vehettünk, mert a szövetségi elnök ennek a munkának elvégzésére hivatott igazgató-tanácsot egyszer sem hívta össze. A tárgyalások úgy folytak, mintha nem is közügyről, a Szövetségünk ügyéről, hanem magánérdekről volna szó.

Sajnos, a közgyűlés is, amint arról más helyen beszámoltunk, ebben a szellemben lett előkészítve s sorozatos alapszabálysértésekkel zajlott le.

Közgyűlés után 12 igazgató-tanácsi tag fölkererte a Szövetség alelnökét, hogy a további teendők megbeszélésére hívja össze az igazgató-tanácsot, amit a szövetségi alelnök a szövetségi elnöknek bejelentve meg is tett. Bár a szövetségi elnök minden igazgató-tanácsi tagnak tiltakozó levelet küldött, az ülésen alólirottak jelentek meg.

Szövetségünk igazgató-tanácsa ezen ülésen egyhangúlag a következő határozatot hozta:

1. Nem tekintjük a Szövetséget feloszlottnak, hanem a sorozatos alapszabálysértések miatt a kereskedelemügyi minisztériumtól a vizsgálat megejtését és a közgyűlési határozatok megsemmisítésével új közgyűlés elrendelését kérjük.

2. Fölkérjük a szövetségi elnököt, hogy az újonnan alakított „Szövetséggel“ akciót mindaddig ne kezdjen, míg a felebbezés felől a minisztérium nem dönt.

3. A Szövetség tulajdonát képező iratoknak, jegyzőkönyveknek, névsornak, pénztár- és egyéb könyveknek, okmányoknak, az eredeti alapszabályoknak és tárgyaknak az ipartestület helyiségébe való visszaillesztését kérjük, hol azok — a szövetségi elnöknek rendelkezésére állva — őriztessenek.

4. A Szövetség korszerű átszervezésének előkészítését elrendeltük és a titkári tisztséget, minthogy a titkár ezidő szerint beteg, Ballai Károllyal behelyettesítettük.

Az új programtervezetet röviden meg is tárgyaltuk, azonban ezt csak a minisztérium döntése után publikáljuk.

Mindezeknek a jelentése után fölhívjuk Szövetségünk tagjait, hogy tartsanak ki Szövetségünk mellett és törekedjenek az ország minden egyes szállodását és vendéglőseit megyőzni, hogy helyük egyedül csak a Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetségében van!

Budapest, 1934. március 28-án.

BALLAI KÁROLY,
id. titkár.

MALOSIK FERENC,
a Szövetség alelnöke.

Ammer János, Bandl József, Bokor Ferenc, Beer László, Démusz János, Dénes Márton, Dittmayer Andor, Farkas Pál, Gundel Károly, Holub Rezső, Kapeller Mihály, Klein János, Kiss Ernő, Kurtz János, Leimeter Ferenc, Lukács Gyula, dr. Molnár Sz. Dezső (ügyész), Moser József, Németh Aladár, Potzmann Mátyás, dr. Stein Sándor (szállodás szakoszt.), Vajda Andor, Wagner Béla az igazgató-tanács tagjai.

POPPER MÓR ÉS LIPÓT RT. BORNAGYKERESKEDÉS
BUDAPEST-KÖBÁNYA, ELŐD UCCA 8.

TELEFON: *48-4-62. — ALAPITTATOTT: 1869. ÉVBEN.

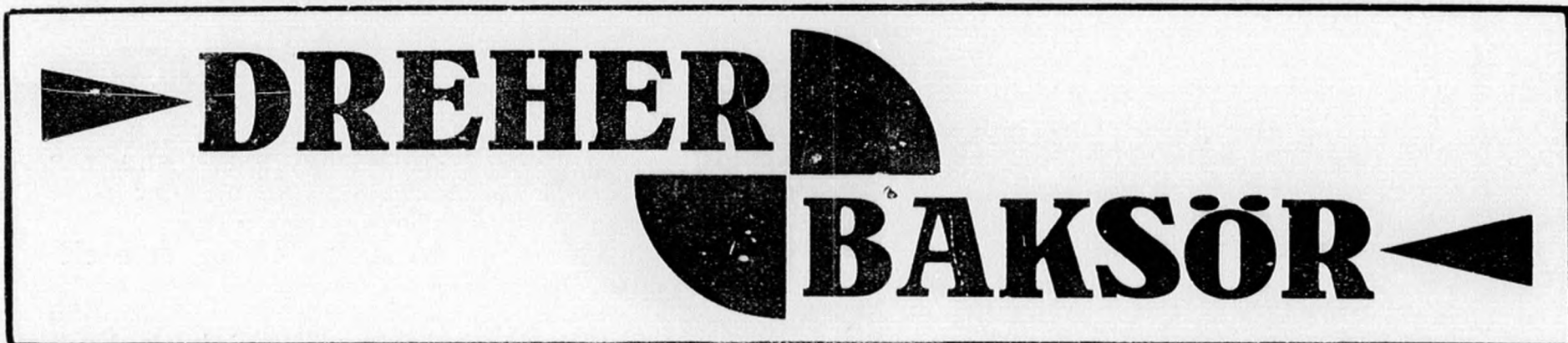
Az 1922. évi szőlő és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Olvassuk, terjesszük lapunkat!

Szerezzünk előfizetőket!

A mi naptárunk.

1934 Április 4 Szerda	D. e. 11 órakor <i>a békéltetőbizottság ülése</i> az ipartestületben. D. u. 4 órakor az <i>előljáróság</i> rendes havi ülése. este 7 órakor a <i>Jóbarátok</i> vacsorája Ferber Gézánnánál, IX, Márton u. 28.	11 Szerda	este 7 órakor <i>Jóbarátok</i> vacsorája Sólyom Ferencnél, VIII, Tisza Kálmán tér 17.
5 Csütörtök	az adóközösség tagjainak forgalmi adó-átalányuk befizetési ideje. d. e. fél 12 órakor a <i>képesítőbizottság</i> ülése az Ipartestületben.	13 Péntek	d. e. 10 órakor <i>Gundel János</i> és id. <i>Kommer Ferenc</i> emlékét ápoló asztaltársaság összejövedele Szüts Lajosnál, (I, Zenta ucca 3.) d. u. 4 órakor <i>Vendéglősök Temetkezési Egyesületének</i> igazgatósági ülése Srankó Gyula vendéglőjében (VII, Külső Kerepesi út 50.)
6 Péntek	d. e. 10 órakor <i>Gundel János</i> és id. <i>Kommer Ferenc</i> emlékét ápoló asztaltársaság összejövedele Bandl Józsefnél (IV, Mária Valéria u. 2.)		

VENDÉGLŐSÖK ÉS SZÁLLODÁSOK FIGYELMÉBE!!!

Kérje mindenütt a közkedvelt és mindenütt bevált valódi olasz „**BÉBY**” márkájú vérnarancsot. — IX., Csarnok tér 5. sz. Mindenütt kapható.

Nem minden mustár

TIVOLI

Gyártja: **Gottlieb konzervgyár** Budapest.

Nálunk

nincs „FEHÉR HÉT”
nincs „LELTÁRI HÉT”
nincs EGYÉB „VÁSÁR”

MI EGÉSZ ÉVBEN elsőrendű, jóminőségű árut előnyös árak mellett hozunk forgalomba s vevőink érdekeit mindig és mindenkor megvédjük.

Vendéglősök Beszerző Csoportja Részvénytársaság

Budapest, IV., Vámház-körut 8.

Közleményeinket csak a forrás megnevezésével lehet átvenni.
Cikkeket nem küldünk vissza!

MAGYAR SZÁLLODÁS ÉS VENDÉGLŐS

Borralaló-probléma.

Irta: Ballai Károly.

A BORRAVALÓ RENDEZÉSE időnként viszatérő kívánsága a vendégeknek és a pincérmunkásság egy részének is, amelynek alapmotívumai gazdasági okok, mert ez a kérdés — hazánkban és külföldön egyaránt — rendszerint pénzsűkében, gazdasági válságok idején vetődik föl.

Minthogy iparunk ebben a kérdésben mindig elsősorban a *vendégek érdekében* foglalt állást és változatlanul tartjuk ezen problémával szemben elfoglalt álláspontunkat, éppen ezért most, hogy a kereskedelemügyi minisztérium igen időszerűtlenül megjelentetett borralalórendelet tervezete ezt az ügyet ismét az érdeklődés homlokterébe állította, indítatva érezzük magunkat, hogy a borralalókérdéssel kissé szélesebb alapon foglalkozzunk.

Ezen összefoglalással az a célunk, hogy a nagyközönséget és a hivatalos köröket tájékoztassuk.

I.

A borralalókérdés jelentéktelensége az idegenforgalmi problémák között.

A MAGYARORSZÁGI IDEGENFORGALOM, dacára az egész világon tapasztalható depresszióknak, nálunk csak kis mértékben esett vissza, hála mindazon természeti adottságoknak, kulturális és művészi értékeknek, amiket csonka országunk ezidő szerint fel tud mutatni. Milyen módon bontakozhatna ki és fejlődne nagyra az idegenforgalmunk, ha mindazon vonzóerő, amellyel országunk rendelkezik, akadálytalanul hatna határainkon túl. A magyar idegenforgalomnak nagyon sok olyan alapvető problémája van, amelyeknek megoldásával az érdekelt iparok, városok és társadalmi szervezetek foglalkoznak. A magyar hatóságok és a társadalom fölismerte az idegenforgalom közgazdasági jelentőségét és most lép fejlődésének azon korszakába, amelyben a problémákkal öntudatos és tervszerű elgondolásokkal viaskodik. Így ipartestületünk is számos előterjesztéssel fordult a kir. kormányhoz, me-

lyekben az ipari védelem intenzitásának fokozását, a túladóztatás enyhítését, a vendéglátó ipart érintő hitelvédelmi rendelkezések kibocsátását, esetleg ilyen intézmény létesítésének elősegítését, végül a vízumkényszer eltörlését kértük, amelyek egyenként és összesen az idegenforgalommal kapcsolatos súlyosabb problémák, amelyeknek jó megoldásával az idegenforgalom nélkülözhetetlen szerveinek, az idegeneket befogadó és ellátó vendéglátóiparnak vívóntartása, megújítása és szolgálatainak fejlesztése válik lehetővé.

Iparunk válságban van és ez a válság ipartestületünk belső életében is megnyilvánult a múlt évi július havában tartott hatalmas taggyűlésen, amelyen föltártuk iparunk sebeit és jeleztük annak orvoslási módjait is.

A taggyűlésen egyhangúlag elfogadott határozati javaslat VI. pontjában a hazai vendéglátóipar kérte:

Az idegenforgalmunk kifejlődését akadályozó vízumkényszer megszüntetését: Indokolásul a határozati javaslat a következőket hozza fel: A vízum ellen eddig fölhozott érveinket nem ismételjük meg, hiszen azokat soha meg nem cáfolták és szinte közhellyé váltak. Csak megemlítjük azt az örömdetes tényt, hogy ezen mesterséges akadály dacára idegenforgalmunk viszonylag ébren van. Magyarország és főképen Budapest annyi természeti szépséget, kulturális értéket és gyógyulási lehetőséget nyújt, hogy idegenforgalmunk a vízum megszüntése esetén évről-évre még jobban gyarapodna.

Az idegenforgalom biztosítására és fejlesztésére két hatékony mód van:

1. a külföldieknek a szabad határátlépés biztosítása, azaz a vízumkényszer eltörlése és
2. a vendéglátóipar fennmaradásának biztosítása, mint azt Olaszország, Svájc és Ausztria teszi. Nem akarunk közismert argumentumokat használni, de végső konkluzióképpen megállapítani bátorokunk azt, hogy mindezen intézkedések megvalósításával azoknak kedvező hatását közvetve az államkincstár is érezni.

Az idegenforgalmunk ezen problémái mellett eltörpül egynéhány külföldi (vagy inkább belföldi)

BORKERESKEDELMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Vezérigazgató: **Klaber Miksa**

Pincészet:
BUDAFOK, PETŐFI ÚT 16. SZÁM
Telefon: 69-6-98

Városi iroda:
BUDAPEST, V. ARANY JÁNOS U. 10
Telefon: 14-272.

borraivalóellenes panasza, amelyekről egyébként közvetlenül tudomásunk sincs, hiszen külföldi vendégeink szóval és a levelek százaival éppen az ellátást és a kiszolgálás itteni figyelmes és előzékeny módját dicsérik.

II.

A borraivaló és a pincérmunkásság.

MINDENEKELŐTT AZON beállítás ellen tiltakozunk, hogy a borraivaló elfogadása társadalmon kívül helyezi munkásainkat. Mindenkor és mindenütt a személyes szolgálatot, a figyelmet, az előzékenységet, szóval az alkalmazott jóleső magatartását és készségét a családi életen belül és kívül, úgymint számos ipari és egyéb szolgáltatásokban megajándékozni olyan élő szokás, amelyet sem rendletekkel, sem akciókkal megszüntetni nem lehet. Nem lehet különösen olyan népnél, mint a magyar, amelynek az ajándékozás második természete és történeti hagyomány. Ha az ajándékozás, aminek csak rossz és a multból átvett és általánosított elnevezése a borraivaló,* valóban megalázó volna s azokat, akik azt elfogadják, társadalmon kívül helyeznék, akkor nagyobb tábor volna ez a réteg, mint a társadalmon belül elhelyezkedettek.

Nagyon érdekes Németh Aladár következő sorai a borraivaló állítólagos számkivetettjeiről:

„Sok kiváló szállodásunk és vendéglősünk van, akik, mint pincérek, pincértanoncok, vagy mint szállodai borraivalós alkalmazottak kezdték a pályafutásukat és ma igen jelentős pozíciót töltenek be s az alkalmazottak sorozatának adnak kenyeret. Sőt éppen azok futották be szakmánkban a legnagyobb karriert, akik „pickauf“ kezdték pályájukat. Ritz Cézár egyik svájci szállodában az ajtóhoz beosztott boyként kezdte meg pályáját. Az a körülmény, hogy keresménye sokáig borraivalóból adódott, egyáltalában nem helyezte őt „társadalmon kívül“ és egyáltalában nem akadályozta meg abban, hogy a világ egyik legkiválóbb, legtekintélyesebb és legirigyeltőbb szállodás-fejedelme legyen.

Nemcsak a mi iparunkban, hanem az élet sok más területén borraivaló rendszer van, különösen Magyarországon. Még a vendéglátó magánháznál is ad a vendég a szobalánynak, az inasnak stb. borraivalót.

A fürdőalkalmazottak, a borbélyok, a postások, vasutasok, soffőrök, sőt a minisztériumokban dolgozó altisztek, kapusok stb. is kapnak és elfogadnak borraivalót minden személyes szolgáltatásért (kabát-

* Mátyas király diplomáciai emlékei között közölt családi levelezés és követi jelentések között számos adat szól a borraivalóról. Beatrice királyné maga is, mikor rokonának, Hypolit-nak esztergomi érseki kinevezését ura által kierőszakolta a pápától, ezért „borraivalót“ (beveragio) kért.

felsegítés, taxihívás stb.). Ki meri állítani, hogy ezért már a társadalmon kívül vannak helyezve?

A szállodai portások kizárólag borraivalóból élnek. Ha ezért valóban a társadalom kitesztottjai lennének, akkor hogyan volt lehetséges, hogy pl. mikor a bécsi, a velencei szállodaportások Budapestten voltak látogatóban, őket az állami és a fővárosi hivatalok magas állású képviselői üdvözölték, velük egy asztalnál étkeztek, tiszteletükre pohárköszöntőket mondtak! Ilyen megtiszteltetésben még sem részesítik a társadalom számkivetettjeit, még a legmesszebbmenő opportunitásból sem.

A „számkivetettség“ munkásaink egy részétől hangoztatott üres jelszó, amely minden komoly tartalmat nélkülöz. Holott ellenkezőleg, a borraivaló minden személyes szolgálatot végző pályán szívesen fogadott kereseti lehetőséget tetemesen megjavító pótlás. Közönséges tapasztalat, akár külföldön, akár hazánkban, oly helyeken, ahol borraivaló nincs, ahol személyes szolgáltatásokért bizonyos százalékot számítanak a számlához, a pincérmunkások nemesak elfogadják, hanem ki-ki, érzése és műveltsége szerint tanúsított magatartásával kivárja a borraivalót. Így például Pécsen, Lillafüreden, az étkezőcsikón és a sokat hangoztatott külföldi hotelokban és éttermekben is. Tulajdonképpen a pincérmunkásság ú. n. százalékos elgondolása nem jelent egyebet, mint két bevételi forrás lehetőségét: 1. a fizetés, amellyel az ellátás is jár; 2. a borraivaló.

A bevezető sorokban megemlítettük, hogy a borraivaló probléma mindég a kereseti lehetőségek esőkkenése idejében, rossz szezonokban éled föl, ami szintén csak azt mutatja, hogy ennek nem erkölcsi hanem gazdasági alapja, illetőleg háttere van.

III.

Az egy pincér százalékos rendszer.

AZ ITTJÁRT IDEGENEKNEK általában fölűnt s ezt a tapasztalatukat — ismételjük — szóval és írásban többszázán elismerték (amiről éppen az Idegenforg. Tanács sajtótudósításai számolnak be): a magyar vendéglátóipar kifinomult és egyéniesítő szolgáltatásai, a magyar pincérmunkásság figyelmissége, előzékenysége, udvariassága, frissesége, ötletessége, egyszóval olyan üzleti színvonal és olyan emberi erények, amelyek az otthonától elszakadt idegen itteni életét a legkellemesebbé, a legmelegebbé varázsolják. Ez az eredmény a magyar ember tulajdonságain alapul, mert a vendéget, ősi szokás szerint, a személyzet úgyszólván kézzől-kézre adja gondolatát, óhaját, izlését ellesi, kitalálja. Évszázados munkabeosztás ez iparunkban, amely meggyökeresedett, amelyen változtatni a fenti eredmény koekáztatása nélkül alig lehet.

Ezzel szemben nézzük meg az ú. n. egy pincér rendszert. Ennél egy fogadja és helyezi el a vendégeket, megbeszéli és fölveszi a különféle rendelése-

Borközraktár és Borértékesítő Részvénytársaság

Petőfi út 10—12.

Budafok

Telefon: A. 69-8-01.

A tagsági díjak befizetését kérjük!

ket és szalad azt végrehajtani. A dolog természeténél fogva, ha több asztalnál több vendége van, akkor ezen művelet bonyolódik és minden rátermettsége, ügyessége és készsége dacára a kiszolgálás vontatott, a rendelés foganatosságában többször téved, a figyelem szétesztódottságánál fogva elégtelen. Ennek egyik főoka, hogy a külföldi rendszertől eltérően, pl. a belföldi vendég étkezését egyéni leg és nem az egész társaság részére, továbbá fogásonként és nem pedig egyszerre, az étkezés megkezdése előtt rendeli meg. Az egy pincérrendszerben levő okok miatt a vendégnek a magyar éttermekben szerzett kellemes benyomása leromlik és elégedetlenül és tele panasszal távozik országunkból.

Tehát az egy pincér rendszerre való áttérés iparunk visszafejlesztését szolgálná és idegenforgalmunk kárára válna. Személyes tapasztalataink sokak ténye az egy pincér rendszer ellen szól, amelynek hiányosságait, az ezzel a rendszerrel járó akadályokat leküzdeni még a magyar pincér világszerte elismert kiválósága sem tudja.

A két rendszer ismertetéséből szándékosan el-

hagytuk az elszámolás, a fizetés munkáját. Ugyanis a fogadás, a rendelés fölvétele, a foganatosság és az elszámolás négy olyan különálló teendő, amelyet egyenként kiválóan meg lehet oldani, de együtt még egy kisegítő hozzáadásával sem lehetséges zökkenő nélkül — amikor már nem egypincéres rendszer van.

Az egypincérrendszer az üzlet belső struktúrájában is változásokat igényel, amelyek bár leküzdhetők, azonban a leltárért való anyagi felelősség megemlést nem mellőzhetjük, amelyet azonban a mai rossz viszonyok között a pincérek vállalni nem tudnak. Hogy egy jól felszerelt és idegenek ellátására berendezett étteremben mit jelent a leltár karbantartása és pótlása, ezt a következő hiteles adatokkal szemléltetjük.

Üzemstatisztikai adatgyűjtéseink során 18 könyvet vezető vendéglő-étterem rezsitételeit viszonyítottuk a bruttó bevételhez. (Bővebben lásd lapunk múlt évi, 1933. folyamának 330—331 oldalán). Eszerint a leltárfelújítás, karbantartás (részben a mosás) a bruttó bevételeknek

	1930. évben:	1931. évben:	1932. évben:
a számtani átlaga:	4.2% (40.0%)	3.9% (43.8%)	4.1% (46.4%)
a legkisebb %-os értéke:	1.0% (23.0%)	0.8% (25.2%)	0.4% (27.4%)
a legnagyobb %-os értéke:	11.7% (55.3%)	9.5% (58.0%)	13.0% (65.3%)
a középben levő %-os értéke:	3.7% (42.1%)	3.1% (46.4%)	2.8% (47.7%)

Nagyon hosszúra nyúlna dolgozatunk, ha ezeket a számokat behatóan elemeznénk, éppen ezért csak jegyzetként az egyes százalékosértékek mellett zárójelben feltüntetjük, hogy a bruttó bevételnek hány százalékát emésztették meg az összes rezsikiadások.

Tehát mikor a rezszi az 1930. évben 40%-ot tett ki, a leltárfelújítás ennek 10%-ánál (4.2%) többet emésztett föl. (Bár szorosán véve nem tartozik ide, de kiemeljük, hogy a következő években a forgalom esökkenése miatt emelkedő rezsinek 10%-án alul maradt ugyan a leltárfelújítás, amely jelenség a vendéglők lassú leromlását jelzi.)

Gondolkozásra készítő adatok ezek!

Leltárfelelősség nélkül pedig egyetlenegy helyen sem lehet behozni az egy pincér rendszert.

Az egy pincér rendszer továbbá fejlett írás és számolókézséget igényel. A magyar pincérek műveltsége, a többi munkakategóriákhoz viszonyítva, magas fokon van. Az idegenforgalmi helyeken al-

kalmazottak, amennyiben nem a fiatalabb generációhoz tartoznak, csupa világlátott, több nyelvet beszélő férfiú, azonban ezen derék férfiaknak szóműveltségük van, azaz szóval, beszéddel, tapasztalattal szereztek meg maguknak általános műveltségüket, amelyet azután írásban, írásbeli rendszeres gyakorlással kevesen egészítettek ki. Már pedig az egy pincér rendszerben különösen nélkülözhetetlen a pincérnek gyors és értelmes írástudása, valamint biztos számolókézsége, mert másként a rendelés fölvétele és az elszámolás annyi időbe fog kerülni, amely miatt a vendégek vagy elmennek, vagy ingerült lelkiállapotban és békétlen hangulatban nemcsak nem élvezik a szolgáltatást, hanem kielégítetlenül is maradnak.

A magyar vendéglátóipar nagy áldozatokkal tartja fenn a mai rendszert, amely ellen esetleg megnyilatkozó szórványos s főképpen belföldi bírálat miatt nem lehet a mai rendszernek előnyeit földadni egy alacsonyabbrendű rendszerváltozás kétes előnyeiért.

Még azt is megállapítjuk, hogy kisebb igényű helyeken nálunk is van egy pincér rendszer, de az nem lehet idegenforgalmi üzletek ideálja. Ezzel a rendszerrel kevésbé forgalmas, szerényebb igényű helyeken bizonyára eredménnyel lehet dolgozni, de például hoteléttermeinkben teljesen lehetetlen volna, kivéve 1—2 legelőkelőbb hoteléttermet (Gellért, Hungária, Dunapalota), melyekben az étkező vendégek túlnyomó része külföldi.

IV.

A vendégek és a borra való.

A VENDEGLÁTÓIPAR érdekképviselőiteinek elvi álláspontja az, hogy a vendég tetszésére bízandó,

**SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes zárt palackokban

a
**KÖBÁNYAI POLGÁRI
SERFŐZDE**

gyártmánya.

TÜKRÖK átalakítása, újratükrözése. Megbízható munka, olcsó árak.
Deutsch Mór és Jenő VI., Paulay Ede ucca 57. sz.
 Telefon: 22-5-80. Alapítási év: 1906.

hogyan akarja a kiszolgálót jutalmazni. Az eddig előadottakból kitűnt az, hogy a százalékos rendszer nem válik előnyére, különösen kisebb összegű fogyasztásnál a kiszolgálónak, viszont a vendég hátrányára kettős terhelést jelent, mert a borraivaló adást megszüntetni nem lehet és a százalékos rendszerrel csak a vendég megterhelését fokozzuk.

A most szokásos „csoportos utazásnál”, valamint az utazási irodák útján hozzánk jövő egyes vendégek, az általuk fizetett pausálé árban a borraivaló különben is benne van, tehát nem áll helyt az az érv sem, hogy a külföldiek között visszatetszést keltett a borraivalóadás itteni (egyébként náluk sem ismeretlen) szokása.

Szállodáinkban és éttermeinkben nagyon sok helyen különben is megfelelő nyomtatványokon fölhívjuk vendégeink figyelmét, hogy „a borraivaló százalékkal megváltható”. Azonban, a tapasztalat szerint, ezzel a megváltással — pedig két éve mult ennek az új, fakultatív rendszernek bevezetése — aránylag kevesen élnek, vagy amennyiben százalékot fizetnek, még külön borraivalót is adnak.

Ezen állításunk mellett *Marencich Ottó* nyomán azt a tényt hozhatjuk föl, hogy a legtöbb kultúrállamban (így Franciaország, Hollandia, Anglia és az Egyesült Államok), ahol annak idején a borraivalót eltörölték, azt sorra visszaállítják.

Nem szorul az eddigiek után bizonyításra az a rételünk, hogy a százalékos borraivalóválság kevesbíti a felszolgáló személyzet keresetét, anélkül azonban, hogy ezáltal a vendégek megtakarítást érnének el. Szóval közgazdasági haszonnal nem járna a mai fakultatív rendszernek rendeleti úton való megszüntetése.

Jéggyártó berendezés,

24 óránként 1000 kg műjégtermelésre, jó állapotban olcsón **ELADÓ**. Heisler Vilmos, Budapest, Berlini tér 8. Tel.: 162-35.

V.

A vendéglők személyzeti kiadás-terhe.

A KÖZELMULTBAN a kereskedelmi miniszter úr idegenforgalmi expozéjában elismerte, hogy a vendéglátóipar nehéz helyzetben van s rövid nyolcnapos határidőt jelzett, mely idő alatt a pénzügyminiszter úrral megtárgyalja a segítség módjait. Vajjon gondolt-e már akkor a miniszter úr a borraivalórendszer megszüntetésére, mert ennek következtében a vendéglátóipar s közöttük a szállodák és a vendéglők helyzete még jobban megnehezedik és egy ilyen, *jelentéktelen probléma rendezése* helyrehozhatatlan kárt okoz.

Ugyanis a százalékos rendszerrel alkalmazotaink keresetkiesését fizetésemeléssel kellene pótolni. Azonban ezt — mely az előidézett körülmények között méltányos óhaj lehet — sem a vendéglők nem vállalhatják, sem a közönségre áthárítani nem lehet, mert, dacára hogy a mai vendéglői árszint a minimumon alul van, a szolgáltatások ár-emeléséről szó sem lehet. Ez a közönségnek háromszoros megterhelése volna: % + borraivaló + áremelés! Éppen így nem tudja a személyzeti fizetésterhek emelkedését iparunk elviselni.

Itt megint üzemstatisztikai anyagunkból veszünk a vitathatatlan adatokat.

A vendéglőipar személyzeti terheit a következő, a bruttó bevételhez viszonyított személyzeti összes kiadások százalékszámai mutatják:

18 könyvet vezető vendéglő-étterem személyzeti kiadásainak összesítése	1930. évben				1931. évben				1932. évben			
	Számtani átlag	a legkisebb %-os érték	a legnagyobb %-os érték	a középén levő %-os érték	Számtani átlag	a legkisebb %-os érték	a legnagyobb %-os érték	a középén levő %-os érték	Számtani átlag	a legkisebb %-os érték	a legnagyobb %-os érték	a középén levő %-os érték
Fizetések	8.3	3.3	13.5	8.5	9.0	3.3	15.9	8.0	9.3	3.0	15.1	8.7
OTI	1.8	0.9	2.7	1.7	1.8	1.0	2.9	1.9	1.9	1.1	2.9	1.8
Ellátás	4.9	2.0	10.3	4.5	5.3	2.1	10.7	5.1	5.6	2.7	9.0	5.6
Együtt	14.8	6.2	24.4	14.4	16.1	6.8	26.0	16.0	16.8	8.3	23.8	16.8
Az összes rezsi-kiadás a bruttó bevétel %-a:	40.0	23.0	55.3	42.1	43.8	25.2	58.0	46.4	46.4	27.4	65.3	47.7

Nyugdíjgyesületi ügyben Bolgár titkárral értekezni lehet naponta 1—2 óra között.

Saját érdekében szerezzen be mielőbb **KISS JÓZSEF** (Tel.: 302-88.) **KISFALUDY-U. 28.** műasztalos- és billiárd-gyár által készített **AUTOMATA JÁTÉKBILLIÁRDOT**, mely vendégeinek olcsó és kellemes szórakozást nyújt és forgalmát emeli. Az asztalok bizományba minden befektetés nélkül haszonrészesedés mellett kaphatók. — Ügyeljen a „Turul” márkára.

Ezen adatok szerint a vendéglő-ipar *személyzeti kiadásai az összes rezsikiadásnak*

1930. évben	1931. évben	1932. évben
37%-a	36.8%-a	36.0%-a volt

Minthogy az adatokat szolgáltató üzletek a jobb kisebb üzlettől a hotelétteremig terjedő kategóriák közül adódnak, tehát az üzletek és ipar homogenitása folytán ezen számokat általános tájékoztató számnak elfogadhatjuk.

Vajjon van-e még egy ilyen személyzeti terhet viselő ipar, az államtól eltekintve?!

Ha pedig végül, az egyes iparbéli borraivalós személyzet, a pincér heti keresetét a jobb szakmunkásokéval egybevetjük, a következő eredményhez jutunk.

A Magyar Statisztikai Hivatal által nyilvántartott munkabérek közül a négy szakmunkás (a bádogos, az asztalos, a szabó és a kőműves) átlagos órabére

1931. évben	1932. évben
60 fillér	52 fillér volt

Tehát napi 10 munka-órát számítva, a heti kereset

36 pengő 31.20 pengő.

Míg a pincérek a székesfőváros adószámviteli osztálya által megállapított heti keresete 1932-ben a jobb helyeken 36, 32 pengő, a kisebb helyeken 26, 24 és 21 pengő.

Ezen kereset tehát a jobb szakmunkás heti keresetét eléri és amellel a pincér még ellátást is élvez.

Tehát akkor, amikor a kormányzat egyetlen munkáskategória béréhez nem nyúl, valóban időszzerűtlen a válságban vergődő vendéglátóipar évszázados szervezetét a borraivaló „megszüntetésével” megzavarni. A rendeletnek az életben nem lesz meg az az eredménye, amit várnak tőle. Eddig is rámutattunk arra, hogy sehol sem szűnt meg a borraivaló elfogadásának tilalmával maga a borra-

való! De klasszikus példa erre a párisi pincérmunkásság magatartása, akik hol a százalékrendszer érdekében, hol a borraivaló visszaállítása miatt sztrájkoltak. Szivárvány után futottak s amit éppen jobbnak gondoltak, azt követelték. Mint szivárványt akarnak fogni mindazok, akik a borraivaló rendeleti úton való eltörlésével a borraivalóadás és elfogadás évszázados szokását gondolják megszüntethetni!

Aktuális jegyzetek.

— Marencich Ottó noteszából. —

ÜGY HÍRLIK, hogy most végre a kereskedelmi kormány hitelt nyújt a legszükségesebb szállodai beruházásokra. Kétségtelen, hogy a szállodások megérdemlik a hitelt. De nem kétségtelen, hogy a hír hitelt érdemel-e? Vizsgáljuk meg a kérdést. Feltehető, hogy a kormány nem hallja panaszainkat? Aligha. A kormánynak jó fülei vannak. Feltehető, hogy nem érez velünk? Ki van zárva, mert a kormánynak jó szíve van. Talán csak lassan mozdul a keze? Szó sincs róla, a kormány keze gyors. Akkor talán nincsen pénze? Hogyne volna! Hát nem fizetünk mi elég közterhet? Szóval nyilvánvaló az, hogy feje, szíve, keze helyén van a kormánynak... sőt pénze is van. Eszerint talán a szándéka hiányzik? Sőt éppen a szándéka nem hiányzik. A kereskedelmi kormánynak szándékában áll a szállodásoknak hitelt nyújtani. Tehát éppen hogy szándékról van szó. Sőt féltő, hogy csakis szándékról...

*

Amikor nagy elánnal megindult a magyar idegenforgalmi propaganda, a szállodások felkészültek. Amit a propaganda ígér, azt jórészt a szállodának kell beváltani. Hatalmas beruházások történtek, a szállodásipar áldozatkészsége, tehetsége minden lehetségest felülmúlt. Propaganda is volt: az érdeklődés hazánk és városunk iránt nőttön-nőtt

Finom kerti bútor

megbízható beszerzési forrása

Gröber Lajos Utódai

Budapest, IV., Haris-bazár 5.

Telefon: 88-4-41.

Kizáróan nemes fűzből készített karszék (natur) P 6.—

a külföldön, de sajnos, ugyanakkor elkezdjük a gazdasági begubózás politikáját, amely elsősorban a szállodásipart sújtotta. A gazdasági élet szabadságának minden korlátozása elsősorban a szállodásipart érinti fájdalmasan, amelynek életője csak a korlátozatlan, szabad vendégjárás lehet. Amely viszont a korlátozatlan, szabad pénzforgalom nélkül elapad. Ugyanaz a hang, amely biztatta az ipart annak idején, miért nem áll ki most a védelmére? A kéz, amely lezárja a sorompót, miért nem támogat minket? S ha már hiába építettünk, miért nem építik le legalább a közterheinket?

*

Minden változik. A vendég is változik. A konjunkturális időben azt kérdezte van-e szoba? Később már azt, hogy milyen a szoba? Most az kérdezi mennyi engedményt kap. Szobáról már nem is beszél, csak a pénzről. Az utasok számára készült zsebszótárak és az ominózus kérdések elavultak. Az „Avez-vous une chambre á louer?” helyett „Faites moi un prix réduit” iktatható... Minden változik, a vendég is változik. A szállodás is változik természetesen. Idestova regényhősökké alakulunk át. A szállóvendég olyan lesz, mint H. G. Wells láthatatlan embere. Pontosán olyan. A szobáját rendben tartjuk. Szolgáltatásra készen állunk. Fűtünk rá. Főzünk neki, egyszóval rezsink van rá. De sajnos a vendég láthatatlan. A szobák nagy részében a láthatatlan ember lakik. Regénynek szóra koztató, valóságnak siralmas...

*

Minduntalan felmerül a terv, hogy új fürdőszállót építenek és pedig a fürdőváros érdekében. Ugyalátszik a tapasztalat nem elég az okulásra. Van már kitűnő fürdőszállónk, amely fürdővendég híjján utasszálló lett. Olyan fürdőszállónk is van már, amely fürdő híjján, sőt utas híjján nemzeti műemlékké lett. A vállalkozás reménytelensége a tapasztalatok alapján nyilvánvaló. A tervnek egy része mindazonáltal csak helyesíthető. Az a része tudniillik, amely a helyzet ismeretében az építést és beruházást szükségesnek tartja. Ez a szükség helyes felismerésében gyökeredzik. Az építéssel járó beruházás számos ipari szakmát foglalkoztat. Erre a foglalkoztatásra szüksége van az egész ország gazdasági életének. *Ha a fürdőszállóra számható pénzt a szállodai kis- és középiparnak adják (hitel formájában) a legfontosabb beruházásokra, a 30 iparág nem károsodik, sőt gyarapodnak, a fürdőváros nem károsodik, mert a fürdőváros csak a szállodásipar által gyarapodhat, nőhet naggyá. A Rudas fürdőszálló újjáépítésére egymillió pengőt akartak beruházni. Ez a tapasztalatok szerint bizonytalan befektetés lett volna. Ha az utas szálló-*

TAVASZI KERTI BUTOROK beszerzésénél feltétlenül kérje Steiner Ödön, VI., Izabella u. 43. Tel.: 240-97. ajánlatát. Modern esőbutorok, két fekvőhelyre. Rekamierék fémből és fából. Ország-szerte ismert gyártmányok.

ROSENTHAL I. „ELIT” kávépótlék és tügekávégyár
Budapest, VII., Valeró ucca 12. Gyártja a **legjobb kávépótlékot a legelőnyösebb árban.** Vendéglősök szíveskedjenek **ingyen minifacsomagokat** kérni!

dáknak hasonló keretek között nyújtának hitelt, az biztos befektetés volna. Mi a jobb, a bizonytalan, vagy a biztos? Biztos, hogy a bizonytalan rosszabb.

*

Budapest fürdőváros. És ebben a fürdőben a szállodásipar fuldoklik. Az ipar tehát, amely címét és jellegét szolgálja a fürdővárosnak. Lehetséges ez? Lehetséges, de csak annyira, mint egy másik lehetetlenség. Mint mondjuk: halastó hal nélkül... szállodák — vendégek nélkül...

*

A lakók és szállóvendégek bejelentése 1870 óta törvény szerint kötelező. Ugyancsak e törvény szerint ez a bejelentés díjtalan bejelentő lappal történik. Ma mégis az a helyzet, hogy a bejelentőlap jelentékeny pénzbe kerül. Egyetlen bejelentési aktushoz szükséges két ürlapért 48 fillért kell fizetni. Mármost az a helyzet, hogy a szállodát annál fájdalmasabban terheli ez a 48 fillér minél kevesebbszer kell kifizetni. Nem azért, mert a szállodás szenvedélyesen szeret ürlapokat vásárolni, hanem mert kevés ürlap — kevés vendéget jelent. Nyilvánvaló tehát, hogy az ipart ez a kiadás most terheli a legjobban, amikor éppen a vendégjárás sovány esztendejét éljük. Olyan kiadás ez, amit annál kevésbé bírnak fizetni, minél kevesebb. Hogyan lehetséges az — ötlük fel a jogos kérdés — hogy *ami törvény szerint díjtalan, az a valóságban pénzbe kerül?* A dolognak története van. Az inflációs időkben gróf Ráday belügyminiszter a költségvetés harmadszori olvasásánál nyilván a papírszűke miatt indítványt fogadtatott el a képviselőházzal, hogy *átmeneti jelleggel*, tehát ideiglenesen megállapítja, hogy a bejelentő ürlapért árat kell fizetni. Abban az időben ez érthető intézkedés volt. Az államháztartás le volt romolva. A pénzünk: papír volt, a papír eszerint pénz volt. A papírért fizetni kellett. Papírért papírt adtunk, ma azonban papírért — aranyat adunk. Mindezt több mint egy évtizede már — „ideiglenesen.” Nem lehetne már végre ezt a pótindítványt felfüggeszteni, ha másként nem esetleg „átmenetileg” „ideiglenesen?”

*

Az árromboló maga alatt vágja az ágat. Az ág sokáig még bírja, mégis egyszerre roppan nagyot. Az árromboló a fejére esett még mielőtt az ágat elfűrészelte volna. Sőt fejére esett, mielőtt még belefogott volna...

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

Piatnik Nándor és Fiai

Budapest, VII., Rotlenbiller ucca 17. sz.

Telefon: 31-0-63, 45-3-71. :: Alapított 1824.

FOGVÁJÓ papírszalvétaéllap, cassablock, légyapír,
tábla, kréta, szivacs **legolcsóbban****Merluszt Ődön**, Budapest, Dob ucca 53. Telefon: 34-4-29**Szakirodalom****A szállodás regénye.**— Lewis Sinclair regénye: *Művészek*. —Irta: **Tábori Kornél**.

VALÓSÁGGAL UJ DIVATBA jött a szálló, mint regény színhely. Színművek és mozidarabok egész sora idézi elénk a régi, vagy modern fogadókat. Van olyan, amelyik biedermeyeres romantikával s akad olyan, amelyik marinettis futurizmussal a jövő képeit állítja zavaros hotelmesébe. A közönség most talán leginkább ismeri Vicky Baum „Grand Hotel“-jét, Greta Garbo alakításával. Kevesebbet tudnak Lewis Sinclair „Work of Art“ című egészen új nagy regényéről, amely minden tekintetben jobban érdekelhet bennünket.

Itt nemcsak a miliót adja a hotel. Maga a főszereplő is szállós, aki egy kis vidéki hotelier-családból került a legnagyobb vállalkozások vezérkarába. Fivére művészlélek, íróember. A regény élesen és roppantul érdekes módon mutatja meg a két testvér karrier-útját és egész lelki fejlődését.

Ép az a legérdekesebb, hogy a laikus előtt tisztára üzletesnek látszó foglalkozásban mennyi lehet a fantázia és a művészet. Megmutatja azt, hogy a reálisnak, sokhelyt száraznak nevezett szállóipar, ha rátermett, valóban tehetséges ember fejti ki benne a képességeit, ugyancsak magasrendű elképzelésekre és eredeti teremtőmunkára képes alkalmat nyújtani.

A regénynek Weagle Myron nevű főalakját kicsi gyerekkorától kezdve látjuk, a testi-lelki evolúció minden elképzelhető helyzetében. De nincs az a szállófajta sem, amelyet a szerző sorra ne szedne. A könyvnek némely részét talán érdemes volna még *szakiskolában tanítani*, annyira belemélyed néhol a legapróbb részletekbe, de bármifajta idegenforgalmi szakember is bőven tanulhat belőle.

Amellett a szállókba vetődő különböző ember-típusok és legegységesebb karakterek megvilágítása is igen nagy számmal váltakozik benne. A többi közt egy turista, aki minden kákán csomót keres, gúnyos verset ír a szállók ellen, persze kifigurázza a portást, a boyt, a pincért, a garázmestert, a kosztot és az ágyat. Myron, aki egyébként a legszigorúbban nézi és meg is látja a szállóélet minden

OROSHÁZA gyopáros gyógyfürdőn a **Pannónia szálloda** és vendéglő **haszonbérbe kiadó** felszereléssel (ami van). — Érdeklődők jelentkezzenek Pusstay Endréné tulajdonosnál, Orosházán, (Békésmegye) IV. ker., Tass utca 22.

apró hibáját, dühbe jön s irodalmi választ ad. Bármennyire távolosik Amerika, annyira szívéből szólhat Myron nem egy magyar szállósnak is, hogy érdemes a furcsa költeményt reprodukálni:

Hotelvendégek!

Mint fogadás, persze, nagyon szeretlek,
Hisz ez a dolgom,
Szeretlek, mint a díjbírkózó, ha állonvágják,
Ezért kapja a pénzt.

Mert ó, a vendég...

Ellopja a törülközőt és hamutartót,
A villanykörtét, kisebb szőnyeget,
Az írószert, asztalt és ágyterítőt,
Ellopja, ami csak mozdítható.
A kulcsot persze nem hagyja a portán,
Vissza se küldi.

A nő, akit hoz, mind hűg, vagy családtag.
És ha igazolást kérsz, mielőtt esekkjét beváltod,
Hát megfenyeget szigorúan,
Hogy soha feléd se néz,
Bár úgylis lenne!

A vendég!

Kiégeti cigarettával az ágytakarót,
A fotój karját.
A drága melegvizet órákig folytatja hiába
Még véletlenül sem ül a székre,
Csakis az ágy szélére,
Hogy a matracot tönkre tegye
A törülközőt összevagdálja zsilettel
Máskor sáros cipőjét törli bele
És ha véletlenül nőnemű tagja a fajnak,
Hát a ruzst meg a pudert.

Igen a vendég,

Ha félős akkor retteg mindentől, tűzvész, betörés,
földrengés lesz!
Ha bátor, kölesönkéri a menedzser bicskáját: mikor
bankettre megy.
A portást mind szidja persze váltig,
Meg a boyt, szobalányt és telefonoskisasszonyt,
Panaszkodik, hogy a köztársaság elnökét kivéve,
Mindenki goromba volt hozzá.
Csak az a kérdés, ki kezdte a gorombaságot!

A vendég!

Ananászeperet kér, de persze télen,
És persze ingyen, a zónareggelihez.
De rá se néz az ananászeperre, mikor szezonja van.
Jajgat, hogy „éppen ő“ nem kaphat epert,
Norvég heringet, afrikai mézet,
Kanárítóást és sültgalambot toaston

Kertész SütődeBudapest, VIII., Baross ucca 87. sz. Telefon: 37-3-33.
Kávéházak és vendéglők bevált szállítója. — Egész napon át friss sütemény

OTI-ügyeinek elintézését ne halogassa. Minden nap újabb késedelmi pótléket jelent!

Új borok az idén közismerten gyengék.

Nagy rakfárt firtok a legkiválóbb

Ó-borokból, KÖSSLER

amelyek megtekintésére tisztelettel meghívom.

Budapest, Kerepesi út 30. Telefon: 96-4-40. Villamosközlekedés 24-es és 38-as végállomás.

És persze mindent ingyen,
A zónareggelihez.
Bifszteket kér, de kijelenti, hogy öt percnél nem vár tovább,
Aztán morog, hogy nem puha.
A kávéát állni hagyja jó tíz percig,
És szitkozódik, hogy hideg.

Bizony, a vendég!
Tudom, hogy igaza van mindig
És szeretem igaz szívemből!
Hogyne szeretném!
Mindaddig szeretni fogom,
Amíg egyszer, ha Isten megsegít,
Letelepszem egy csöndes fészekben,
Ahol nincs vasút, se telefon,
Se taxiállomás
És nincsenek kedves vendégek!

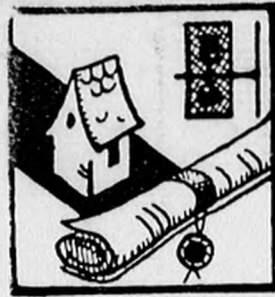
A könyv komoly részei minden oldalról elénk tárják azt a munkásságot, amely a modern szállókban folyik. Aki előbb nem ismerte az ilyen üzemet, az szinte megdöbbenve olvassa, hogy mennyi mindenhez kell értenie az igazi hotelvezetőnek. Még pedig olyan alaposan, ami nagyon kevés másfajta üzletkörben szükséges, ha a főmérdek károsodásnak gátat akarnak vetni.

Egyébként a könyv egyáltalán nem afélesablónos karrier-regény, amelyben minden szépen sikerül és fantasztikus diadalok követik egymást mind nagyobb arányokban. Van itt bőséggel küzdelem és kudarc, de ép ezért őszintébb és emberibb. Sinclair regénye most magyarul is megjelent *Bálint György* fordításában. A magyar cím: „Művészek” nem födi szószerint az eredetit és talán jobbat is lehetett volna találni, de a lényeg az, hogy maga a tartalom magyarra való átültetésében az íróknak sokszor különös eredetiségét és artisztikus eszközeit tisztán megtudta tartani.

A szálló építési és vezetési problémáit, sőt egész bonyolult életét oly frappáns módon írja meg Lewis Sinclair, hogy a jeles hozzáértő is sokáig elgondolkozhatik rajtuk. Érdekes volna, hogyha a magyar szakemberek hozzászólnának: hogyan látják ők ezeknek a problémáknak a megoldását.

Sinclair szállodásregénye az amerikai könyvstatisztika legelején áll: négy hónap alatt háromszázötvenezerrel több példányt adtak el belőle.

Hattyu gőzmosó és fehérnemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII, Klauzál-u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 38-5-59.
Az ország legnagyobb gőzmosó üzemé, legmodernebbül újonnan berendezve!
Legkíméletesebb mosási rendszer!

Hivataltalos ügyek

A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetségének közgyűlése.

Március 23-án, mikor tagtársaink a Szövetségünk közgyűlésére érkeztek, mind csodálkozva és értetlenül bámultak a *rendőri készenlétre* és sokszor hangos tiltakozással utasították vissza, mikor a Szövetségünktől *idegen egyének* csak igazolás útján akarták a közgyűlés színhelyére őket beengedni. Az okvetetlenkedés azonban sokszor oly hangos vitát provokált, hogy végre jónak látták az „igazoltatók” a csöndes elpárolóást.

Igy kezdődött Szövetségünk XXXIV. közgyűlése! Amire nem volt még példa, hogy az elnök rendőrséggel és idegen igazoltatókkal fogadja, illetőleg kísérelje meg távoltartani a tagokat a közgyűlésen való részvételtől. Azonban nem sikerült, mert a szövetségi tagok nagy számban jöttek el s joguk konfiskálását nem engedték.

A másik feltűnést és idegenkedést okozó jelenség az volt, hogy abban a teremben, amelybe Szövetségünket közgyűlésre hívták, egy idegen egyesület tartotta közgyűlését és a szövetségi elnök úgy rendezte meg a közgyűlést, hogy amikor az az idegen egyesület, a Vendéglősök és Korcsmárosok Országos Egyesülete közgyűlését bevégezte, annak tagjait a teremben visszatartotta s a szövetségi tagokat a terem hátsó felére utalta.

A napirend előtt *Babiczy Gyula* igazgató-tanácsi tag, e visszasságokat *napirend* előtt szóvá akarta tenni, azonban a szövetségi elnök a szót nem adta meg. Majd a sűrűn fölhangzó vádakra a szövetségi elnök megnyitóbeszédében védekezni próbált, de tagtársaink zajos ellentmondásokkal kísérték beszédét úgy, hogy a jelenlévő rendőrtanácsos megfenyegette a közgyűlést, hogy feloszlatja. (Mire tagjaink frenetikus tapssal feleltek.)

Tagjaink hangos és kitartó követelésére a szövetségi elnök végre szót adott *Cundel Károly* igazgató-tanácsi tagnak, aki higgadt és tárgyilagos beszédben rámutatott arra, hogy a Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége XXXIV közgyűlése alapszabályellenesen hivatott össze, tárgysorozata ugyancsak az alapszabályok ellenére állapított meg és a napirendre tüzött feloszlátás nem készítettett elő, továbbá magán a közgyűlésen olyan súlyos szabálytalanságok történtek, hogy

Scheffer Dániel

hentes és mészáros, Budapest, I., Hegyaljai ut 15. Telefon: 550-01.
Tőkés Géza v. vendéglős képviselője.
Fizetett számlákból 1% az Otthon javára. **Vendéglősöknek nagybani árak**

A tagsági díjak befizetését kérjük!

ezek miatt óvást tett a közgyűlés megtartása ellen.

Mikor a szövetségi elnök a közgyűlés megtartását enunciaálta, Gundel Károly azzal a kijelentéssel, hogy a sorozatos alapszabálysértések miatt a közgyűlés határozatainak megsemmisítését kérjük a minisztériumtól, a szövetségi tagoktól kísérvé kivonult, csupán néhány figyelő maradt hátra.

A szövetségi tagok kivonulása után az elnök a fuzióról szóló jelentést letárgyaltatta és hozzászólás nélkül, a Vendéglősök és Koreszmárosok Országos Egyesületének a teremben bent tartott tagjaival „egyhangúan” elfogadtatta. Ezután a közgyűlést bezárta, anélkül, hogy a jelentést, a pénztáros és a számvizsgálóbizottság jelentését letárgyaltatta volna és a felmentvényt megkapták volna!

Ezután az úgynevezett „együttes” ülést tartották meg, amelyen, mint az előzményekből kitűnik, egyedül a feloszlott Vendéglősök és Koreszmárosok Országos Egyesülete tagjai voltak jelen.

Ez röviden és tárgyilagosan a Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetségének 34. közgyűlésének krónikája!

A helyzet ma az: hogy a Vendéglősök és Koreszmárosok Országos Egyesülete szabályszerűen feloszlott, megszűnt, a Szövetségünket illető határozatot, tekintettel a sok alapszabálysértésre, a minisztérium megsemmisíti s az megmarad s akkor mi lesz az új szövetséggel?

*

Szövetségünk igazgató-tanácsa március 28-án ülést tartott, amelyen Dénes Márton és Démusz János kartársaink bejelentették, hogy őket az új szövetség társelnököknek választotta meg, de amely tisztségről ők másnap lemondtak, illetőleg nem fogadták el.

A borfogyasztási adóhátralékokra is megadják a 60 havi részletfizetési kedvezményt.

A kereskedelemügyi miniszter úr 11.332/XV—1934. sz. alatt leiratot intézett az IPOK-hoz, melyben közli, hogy a Központ, valamint a debreceni ipartestület kérelmére pártolóan közbenjárt a belügyminiszternél annak érdekében, hogy a községek, illetve városok bevételeit képező borfogyasztási adóhátralékokra is kiterjesszék a 16.400/1933. M. E. sz. rendelet hatálya.

Evégből a borfogyasztási adóval hátralékos iparosoknak a kedvezményes fizetésre vonatkozó kérelmét a belügyminiszterhez címezve az illetékes kamaránál kell előterjeszteni. A kamarák az így beérkezett kérelmeket összesítve terjesztik fel a kereskedelemügyi miniszterhez, akinek javaslatára az engedélyeket a belügyminiszter adja meg.

Kívánatos, hogy az ipartestületek a községi előjáróságok, a városi képviselőtestületek, illetve a törvényhatósági bizottságok pártolását megnyerjék, mert a belügyminiszteri döntést nagyban befolyásolja a borfogyasztási adókat megillető községek érdekképviselőiteinek álláspontja.

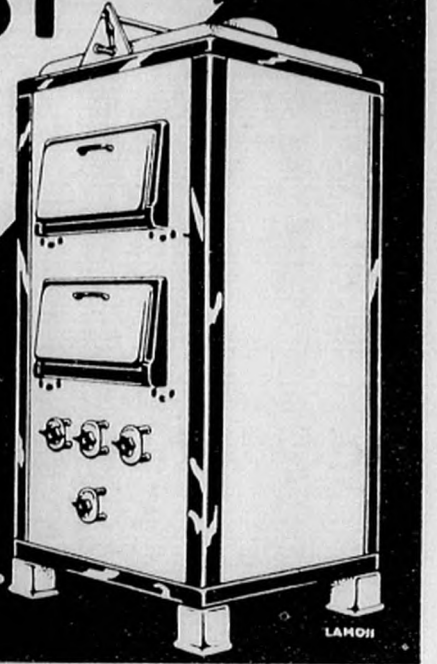
MOLNÁR LÁSZLO

BUDAPEST

X. KORPONAI U. 12.
AZ ELŐTT: VIII. MADÁCH U. 4.
TELEFON 49-1-84.

Alapítási év 1868.

Hűsítő
Kemencék
Gázkészülékek

Tanonszerződés azonnali hatályú felbontása esetén csak akkor igényelhet valaki kártérítést, ha tényleg kárt szenvedett.

Egyik vendéglős kartársunk tanoncának szerződését valamilyen okból kifolyólag azonnali hatállyal felbontotta.

A tanonc gyámja az ipartestület békéltetési bíróságához fordult elégtételért. Tekintettel arra, hogy a tanonc hibájából kellett a szerződést felbontani, a békéltetési bíróság elutasította keresetével a gyámot. Ezek után a gyám kartársunk ellen kártérítési pert indított, melyet azonban jogérvényesen elveszített.

Kimondotta ugyanis a fellebbezési bíróság, hogy kártérítést csak az igényelhet, aki kárt szenvedett, már pedig a tanonc (illetve nevében perelő gyámja) nem szenvedett semmiféle kárt sem. Mert ha annak idején a tanonszerződés azonnali hatályú felbontásával megelégedve nem volt és azt sérelmesnek találta, tartozott volna a bíróságnál azt kérni, hogy a tanonszerződés fennállását mondja ki a bíróság. Minthogy ezt elmulasztotta és kárt sem jelölt meg, amely érte volna, a kártérítés iránti keresetet el kellett utasítani.

De kimondotta a bíróság a fellebbezési tárgyalás során azt is, hogy újrafelvételi kérelem csak abban az esetben terjeszthető elő, ha az előterjesztő fél olyan új bizonyítási anyagra hivatkozik, amelyet az első peres eljárás során nem tudott még produkálni. Minthogy a jelen esetben a felperes, a tanonc gyámja, új bizonyítási anyagot felhozni nem tudott, az újrafelvételi pert mindkét fórumon el kellett utasítani.

(Bp. kir. törvényszék, mint fellebbezési bíróság: 27 Pf. 16.514—933—6.)

Háztulajdonosoknak-szállodatulajdonosoknak díjtalanul ajánlok megbízható szakembert házfelügyelőnek-portásnak bármennyi készpénzzel. — Szabó Gyula, Nagymező u. 36. Telefon: 16-8-13.

SIMON KÁROLY utóda **HALÁSZ IMRE** hentesárugyár VIII. Békés u. 3.

Özv. Bandl Ferencné. Keszev Vince. Pannonia-szálló étterem stb. állandó szállítóia.

Tel fon: 30—1—42

OTI-ügyben törzskönyvi szám nélkül nem adhatunk fölvilágosítást!

Ponyvák!

Állószerkezetű vasgerendákra építve, dupla ollós karokkal, vagy falra erősítve Régi szerkezetet átalakítunk és áthúzzunk új prima vízmentes ponyvával.
Legolcsóbban szállítunk! Kérjen ajánlatot.
 Néhány nagyobb és kisebb használt ponyvaszerkezet eladó.

IRÁNYI és ECKMAYER, Budapest, Vörösmarty u. 47. Telefon: 21-7-09.

Adóközösség

Adóközösségünk VII. rendes közgyűlése.

ADÓKÖZÖSSÉGÜNK f. é. március hó 12-én tartotta hatodik elszámoló és hetedik alakuló közgyűlését a tagok élénk részvételével. A közgyűlésen a pénzügyigazgatóság részéről dr. Biró Béla titkár volt jelen.

Holub Rezső rövid beszéddel a közgyűlést megnyitván, Ballai Károly titkár előterjesztette az elmúlt évről szóló beszámolót. A beszámolóval kapcsolatosan felolvasta Blaschka János, Beer László és Leimeter Ferenc számvizsgálóbizottsági jelentését és a pénzügyigazgatóság helyszíni vizsgálatáról szóló jegyzőkönyvet, amely így végződik:

„A kir. kincstár részéről kiküldött előadó az adóközösség összes nyilvántartásaiból és ügykezeléséből megállapította, hogy az adóközösség az elmúlt év folyamán kifogástalanul működött és a kir. kincstár részére járó forgalmiadó általány befizetését, előrelátása mindenkor biztosította.”

Végül kérte, hogy a jelentést elfogadni és a fölmentvényt az elnökségnek, a számvizsgálóbizottságnak megadni, a pénzügyminisztériumnak az elmúlt évben tapasztalt jóindulatú támogatásáért, valamint Biró Béla titkár úrnak, aki ügyünkkel az egész év folyamán oly készséggel foglalkozott, köszönetet szavazni méltóztassék.

Mint hogy a közgyűlés a javaslatot egyhangúan elfogadta, Holub Rezső elnök ezt határozatilag ki-mondotta.

Vajda Andor a tagok köszönetét tolmácsolta Holub Rezső elnöknek. (Általános éljenzés.)

Németh Aladár: Örömmel és benső meggyőződéssel csatlakozom azon indíványhoz, hogy adóközösségünk kitűnő vezetőségének, az elnök úrnak, a pénzügyminisztériumnak és igazgatóságának, Ballai titkár úrnak és az adóközösség tisztikarának elismerésünket és köszönetünket nyilvánítsuk.

De amikor e kedves kötelességemnek eleget teszek, mégsem hallgathatom el, hogy én nem vagyok az adóközösséggel megelégedve, nem azért, mintha az Adóközösség nem végezné el feladatát, hanem

azért, mert az adóközösség már idejét multta, az Adóközösség szükséges volt a forgalmi adó behozatalánál, ennek az adózási betegségnek egy bizonyos fázisában, mikor iparunk zaklatásoknak volt kitéve és a forgalmiadó leróvása az adóztató hatóságok részére is egyszerűbb volt. Azóta azonban sok minden történt, azóta egy egészen új irányt vett a forgalmi adózás kérdése. A forgalmi adó a háború utáni inflációs gazdálkodásnak egyik kísérő betegségi tünete. Minden betegség ellen védekezünk, így védekeznünk kell a forgalmi adózás megmaradása ellen is.

Ma délelőtt a kereskedelemügyi minisztériumban volt alkalmam Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter úr két és félóra hosszat tartó expozéját hallgatni. Ez a két és fél óráig tartó beszéd az idegenforgalom érdekében aktuálisnak tartott kérdései felett egy széleslátókörű és emelkedett szellemnek kisugárzásai voltak, de ha a hatalmas beszédből keresem azt, ami bennünket érdekel, hogy a kereskedelemügyi miniszter mivel s milyen konkrét intézkedésekkel akarja a vendéglő- és szállodásipart segíteni, akkor édeskevés az, amit megfoghatunk.

Azt mondta, hogy a szállodaipar pang, ezen segíteni kell, 8 napon belül ankétet hív össze, hogy a szállodás- és vendéglősipar bajait orvosolja. Ez nem sok, de mégis valami. Ha ez az ankét 8 napon belül megtartatik, szükséges volna, hogy a szállodás- és vendéglősipar azt a konkrét kérést terjesztené elő, hogy kérjük a forgalmi adózás megszüntetését és a fázisadórendszer bevezetését. (Ezután bő adatokkal tárja föl az iparunkban használt több cikkek adóterheit.)

Méltóztassék a közgyűlésnek ezt elfogadni és az Adóközösség vezetőségét azzal megbízni, hogy talán a Vendéglősök Beszerző Csoportjával kutassa ki és állapítsa meg, mutassa ki és nyomozza ki minden egyes cikket, amelyet mi az iparunkban felhasználunk, terheli-e adóváltás vagy más adó, pótlék, vám stb. és hogyan aránylik az az adóteher a cikk beszerzési árához. Nehéz és keserves munka ez, de úgy vélem, hogy ezt az ipar érdekében el kell végezni. — Ezen adatok birtokában győzzük meg a pénzügyminisztériumot a mi igazságunkról. Ha adatokat mutatnánk, akkor lenne Fabinyi kereskedelemügyi miniszter úrhoz a 8 napon belül megtartandó ankétben az a konkrét kérésünk, hogy a szállodás és vendéglősipar forgalmiadója, akár közvetlen adózás,

Gruber Ferenc Telefon: 85-4-59.
 gyümölcsnagykereskedő
 Budapest, Központi Vásárcsarnok.
 Budapesti szállodák és éttermek állandó szállítója.

Szt. LUKÁCS gyógyfürdő és gyógyszálló
 a reumás betegek évszázados gyógyhelye.

Télen, nyáron nyitva
 Tel.: 56-0-80.

A tagsági díjak befizetését kérjük!

Használt sörapparátok, jégszekrények, teljes vendéglői felszerelés, **szék, asztal,** alpacca legolcsóbban
HAAS Budapest, VIII., Népszínház u. 16. Tel: 36-0-01.

akár általány formájában, közösségen kívül vagy belül, okvellenül megszüntetendő, aminek az lesz a következménye, hogy mi mintegy ötszáz ezer pengőtől megkönnyebbedtünk, akkor ha nem is javulna lényegesen az ipar helyzete, megtettük az első kezdeményező lépést, melynek célja és vége az elviselhetetlen közterhek lebontása kell, hogy legyen. (Taps és éljenzés.)

Ballai Károly: Nehogy az a vád érthessen, hogy az adóközösség vezetőségét öncél vezeti, elmondom, hogy mikor novemberben most beszámolt adóközösségi évnek tárgyalásait megkezdettük, megkérdeztük a minisztériumot, hogy a fázisrendszert hajlandók-e a vendéglősiparra kiterjeszteni. Ezen kérdéseinkre leghatározottabban nem választ kaptunk oly magyarázattal, hogy a vendéglősipar nincs abban a helyzetben, hogy egy magasabb váltság kulcsát elviselhesse, hogy a vendéglősiparnak kedvezőbb az a forma, amellyel jelenleg adózik.

Emlékeztetem a tisztelt közgyűlés tagjait arra, hogy a fázisrendszer nem azt jelenti, hogy egy-egy foglalkozási ágat mentesíteni akarnak a forgalmiadó alól. Pl. a cukrászipar is fázisrendszert kapott s ezzel 4 és 1/2%-os fáziskulesot.

Vajda Andor és **Gundel Károly** hozzászólása után a közgyűlés **Németh Aladár** javaslatát elfogadta.

Elnök: Az Ipartestület elnöksége kéri, hogy az egyes tagok ipartestületi tagsági hátralékait a nekik visszatérítendő tartalékalapból levonhassuk. Ezt a kérést az intézőbizottságunk magáévá tette és kérem a közgyűlést, hogy erre a fölhatalmazást megadni sziveskedjék.

Malosik Ferenc: Kérem, méltóztassék elfogadni a javaslatot azért is, mert az ipartestületnek igen nagy szüksége van. Meg van hozzá a rendelkezés, hogy a tagságdíjak közadók módjára behajtható, de mikorra az behajtható lenne, akkorra mi már nem létezőnk. Méltóztassék a felhatalmazást megadni, hogy akiknek az adóközösségtől járandóságuk van és tagságdíjjal hátralékban vannak, az a kiutalandó tartalék összegből levonható.

Bandl József: Példával illusztrálta a javaslatot. (Általános helyeslés. Elfogadjuk.)

Elnök: Határozatilag kimondom, hogy elfogadjatik.

A napirend 5-ik pontja az adóközösségi 7 év megalakulása.

Ballai Károly: Nagyon rövid leszek. A szokásos módon megtettük az előkészületeket. Megkaptuk tagjainktól az adatokat, 200-at egyéni vizsgálat alá

HELLER SAJTOK IZLETESEK!

vettünk, hogy teljes hittel tudjunk azokért az adatokért jótállani, amit a pénzügyigazgatóságon keresztül a pénzügyminiszter úrhoz felterjesztünk.

A feldolgozás eredménye szerint: a múlt évben az adóközösség tagjai az 1927. évi forgalomnak csupán egyötödét érték el. Mi 12%-os törlést kértünk, a minisztérium azonban ez 10%-ban állapította meg. 42-en felszólaltak, amelyet kivizsgáltunk s minthogy helytelen adatokat szolgáltatnak be, azokat közmegelegedésre helyesbítettük. A helyzet az idén is az, hogy felszólalások a kivetés ellen nincsenek.

Elnök: Kiván-e valaki hozzászólni? Ha nem, az ismertetett feltételek mellett, az adóközösség 7-ik évi megalakulását kimondom. (Élénk helyeslés.)

A választást ejtjük meg. Kérem **Kotauczek György** urat legyen szives a kandidálóbizottság javaslatát felolvasni. **Kotauczek György** a következő listát terjesztette elő, a felsoroltakat egyhangúan megválasztották. (Éljenzés.)

Elnök: **Holub Rezső**, **alelnök:** **Wagner Jenő**, **titkár:** **Ballai Károly**.

Intézőbizottság: **Babicz Gyula**, **Gundel Károly**, **Hoffmann János**, **Keszey Vince**, **Malosik Ferenc**, **Németh Aladár**.

Számvizsgálóbizottság: **Blaschka János**, **Beer László**, **Leimeter Ferenc**.

Kivetőbizottság: **Bandl József**, **Biró Dénes**, **Démusz János**, **Élő József**, **Klein János**, **Moser József**, **Potzmann Mátyás**, **Weber József**, **Werderits János**.

Fölszólamlóbizottság: **Ammer János**, **Balázs Antal**, **Fényes György**, **Kapeller Mihály**, **Kuehties Pál**, **Patz Antal**, **Vajda Andor**.

A választás után **Biró Béla** pü. titkár **Holub Rezső** elnöktől kivette a fogadalmat, a többi megválasztottak pedig **Holub Rezső** kezébe tették le a szokásos fogadalmat.

Elnök: Ugy a magam, mint a megválasztottak nevében minden igyekezetemmel azon leszek, hogy az adóközösség keretében minél hathatósabb és intenzívebb munkát fejtsék ki tagtársaink javára. Az ülést bezárom. (Élénk éljenzés.)

Rongyaiból szőnyeget, takarót

divatos, izléses háziszőttest készít **EHRENFELD**
VIII., Harminckettesek tere 4. (udvarban.)

Csere azonnal is eszközölhető vidékről is.
Állandó nagy raktár szőnyegekben.

Virágedények

Asztal-, pult- és falburkolatok

fényezett Eternit palából

Mosható, tartós, olcsó.

Steiner Viktor

VII., Nagydíófa ucca 17. szám.
Telefon: 43-4-30.

Helyszini felmérés, vidékre ajánlat díjtalan.

Gondoljunk jövőnkre: lépünk be a Nyugdíjegyületbe!

Balaton

Vigyázat a propaganda-akciókkal szemben!

ILYENKOR, IDÉNY közeledtével, mikor a balatoni szállodás és penziós még bizonytalansággal tekint a nyár elé, ezt a bizonytalanságot optimizmussá szilárdítják a balatoni propaganda apostolai, akik egymásután megjelennek és nagyszerű propagandák, nyaraltatási akciók és biztos beutalások kilátásba helyezésével igyekeznek üzleti érdekközösséget teremteni a szállodásiparral.

Évről-évre megismétlődik a jóakaratra ez a megnyilvánulása, olyan természetrajzi pontossággal követve a tavaszrafordulás idejét, akárcsak a délről visszavándorló madarak húzása.

Hirdetések.

A „balatonmentő” javaslatok apostolai leginkább hirdetési felszólításokat prédikálnak, gyakran olyan orgánumok részére, amelyek publicitása legjobb esetben is kétséges. Holott a hirdetések eredményessége a publicitástól függ. Azok a sajtótermékek, melyek sem példányszám, sem olvasóközönségük nívója tekintetében nem alkalmasak a balatoni szállodák és penziók propagálására, teljesen kárba vesztett kiadást jelentenek a hirdetőik részéről.

Viszont vannak kifogástalan publicitású orgánumok, melyeknek magas díjszabása nem illeszhető a balatoni vállalatok költségvetésébe. Drágák. Ugyanis tekintetbe kell venni, hogy amíg a tömegcikk szinte korlátlanul propagálható, addig a szállodák befogadóképessége határt szab a propagandának. Különösen áll ez a balatoni szállodákra nézve, amelyeket nemcsak szobáik száma, hanem az idény rövidege is korlátoz a propaganda esetleges eredményének kihasználásában. Ez a korlátozás a propaganda költségvetésénél tekintetbe kell, hogy jöjjön és megnehezíti a legjobb orgánumok igénybe vételét.

Pedig hirdetni kell és a közvéteendő hirdetések számát bizonyos határon alul nem lehet redukálni, mert a reklám eredményessége megismétlődéseket kíván. Például semmit sem ér az a hirdetés, amelyik egy napilapban csak egyetlen egyszer jelenik meg. Kár a költségért.

A szerény költségvetéssel dolgozó balatoni szállodásnak tehát nagyon meg kell gondolnia, hogy a propaganda céljára szolgáló kevés összeget miképp ossza be!

Rossz árak — kevés vendég!

Ugyanilyen óvatossággal kell fogadni a különböző nyaraltatási akciókat, melyek a nyaralók tömeges beutalását és a vendégek özönét szokták ígérni.

Az akció azzal kezdődik, hogy a szállodás az olesónál is olesőbb árat fogadjon el, amely sohasem elég alacsony ahhoz, hogy az akció szószólói még alacsonyabbra le ne szorítsák. Ezzel szemben megígérik, hogy az előidény első napjától kezdve az utóidény utolsó napjáig megtöltik a szállodát, úgyhogy a tulajdonos üzemenek teljes kihasználására számíthat.

A valóságban úgy fest a beutalás, hogy a főidényben még akad beutalt, de az elő- és utóidényben csak elvétve, ami magában véve nem lenne olyan baj, ha a leszorított árról nem értesülnének a többi vendégek, akik természetesen a maguk számára ugyanazt az alacsony árat reklamálják.

Az akciónak tehát egy biztos eredménye — az *árrombolás!* Erre pedig igazán nincs szüksége a balatoni szállodásiparnak, amikor a mostani árak mellett sem tudja a befektetés amortizálását biztosítani.

Természetes, hogy ha egy nagyobb zárt csoport beutalásáról van szó, úgy akár a főidényben is a legmesszebbmenő kedvezménynek van helye, de amikor semmi kezesség sincs a kilátásba helyezett vendégekre, úgy szokásosnál nagyobb jutalékot semmiféle akció nem érdemel meg. Még az előidényben sem. Azt is tekintetbe kell venni, hogy már azért sem szabad túlnagy engedményt tenni, mert ez a szolidaritás rovására megy. Kérhet-e 10 pengőt a napi ellátásért az a penzió, amelyik az előidényben ugyanazt az ellátást 5 pengőért nyújtotta?

Elővigyázat — segítség.

Hogy ilyen esetek évről-évre megismétlődhetnek, az az oka, mert a hirdetések és akciók propagálói külön-külön fordulnak az érdekeltekhez, egyenként kapacitálják és egyenként győzik meg őket ajánlatuk előnyeiről, mert egyenként nem találkoznak a szükséges óvatossággal és az ösztönszerű ellenállással. A szállodás pedig, ha bizalmatlanul fogadja is az ajánlatot, a végén beadja a derekát, mert attól tart, hogy kimarad az akcióból, amelyekhez a többiek állítólag csatlakoztak.

Ezen a visszáságon csak akképp lehet segíteni, hogy bármilyen hirdetési, nyaraltatási vagy hasonló akcióról van szó és bármilyen tekintélyekre történik is hivatkozás, *minden balatoni szállodás és penziótulajdonos tartsa függőbe elhatározását, amíg a közösség álláspontját nem ismeri.* Ennek az álláspontnak a kifejezésére hivatott a *Balatoni Szállodások és Penziótulajdonosok Egyesületének* választmányja, amely minden akciót hivatalból megvizsgál, annak előnyeit és árnyoldalait megállapítja és több oldalról történő hozzászólás alapján, gyakorlati értéke szerint elfogadhatónak vagy elutasítandónak véleményezi.

Kétségtelen, hogy minden balatonmentő

KÁDÁR MIKLÓS

Használt

evőeszközök, teáskannák,
gyufafartók, üveg- és por-
cellánárúk olcsón.

KÖLCSÖNEDÉNY

VIII. ker., Népszínház ucca 57. szám. — Telefon: 44-3-89. — Telefonhívásra házhoz jövök

A tagsági díjak befizetését kérjük!

akciónak a „több szem többet lát“ szűrőjén kell átpréselődni, úgy megtisztul attól a salaktól, amely eddig évről-évre ártalmára szolgált nemcsak a közvetlenül szenvedő szállodásoknak, hanem az egész balatoni szállodásiparnak.

*

A Balatoni Szövetség vendéglátóipari szakosztálya megalakult.

A balatonfüredi járás vendéglátó iparossága — amint értesítettek bennünket — március hó 8-án tartott értekezletén a *Balatoni Szövetség vendéglátóipari szakosztályát* megalakította.

A szakosztály elnöke Sebesta Erhard vendéglős, alelnöke Haás Imre vendéglős lett. A szakosztály célja az egész Balatonvidék vendéglátóiparosságának egy erős egységes szervezetbe való tömörítése s annak gazdaságilag és társadalmilag való megerősítése.

Nálunk ezt a termelői borkimérések valósították meg. Ezeknek a helyiségeknek ősi neve: *Bar*. A londoni *Bar*-ok nem zenés, táncos, fényes lokálok. *Bar* annyi mint *korklát*: az a korklát, mely a fal körül fut. Eredetileg szervióhely a *Bar*. Miért nem teszi meg a budapesti vendéglős, hogy iparengedélye alapján ugyanazt az álló borozót és serezőt nyitna üzlete egy külön helyiségében, mint a termelők poharas kimérői. Itt az ital jelentékenyen olcsóbb lehetne. Itt nem volna kényelmes ülőhely, abrosz, vendéglői kultúra, ujság, telefon, frakkos, fehérkabátos pincérsereg. A leegyszerűsített üzem mellett a bor olcsóbban lenne adható. Így a tanult, képezett vendéglős is jogosan tenné azt, amit a semmi vendéglői kultúrát nem nyújtó termelői kimérés. A haszon a vendéglősé lenne. Meglevő ülő vendégeit nem érintené ez. A diszül a falon alkalmazott néhány jóízű mondás, magyaros rajz alig kerülne pénzbe. Nagy forgalmat adhatna a *poharazó* — így kellene ezt nevezni — ugyancsak új és befektetésnélküli keresetforrás lenne.

BEVILAQUA BORSODY BÉLA dr.

A Szállodás és Vendéglős Est.

Jóléti intézményeink javára rendezett műsoros estünk nagy siker jegyében zajlott le március 13-án a Gellért szállóban. Az elegáns közönség teljesen megtöltötte a színházzá átalakított kupolatermet.

Nagy derűtséget keltett és kellemes szórakozást nyújtott a „Pikkoló bál a Gellértben“ című kerettréfa, amelynek keretében folyt le a műsoros est. A „Haecsek és Sajó a disznótoros vacsorán“ című aktuális tréfát, kitűnő hatással játszották *Pórfi Mihály* és *Hegyi Péter*, kiknek előadását állandó jókedv és szünni nem akaró kacagás kísérte. Mindakét kitűnően megírt játéknak *Malosik Ferenc* a szerzője, akit a közönség viharosan ünnepelt, de közismert szerénységénél fogva elhárított minden ünnepeltetést.

Jól megérdemelt sikerük volt *Szentiványi Kálmán* konferanszának, *Adler Tibor* és *Fehér György* zongorahumoristáknak, *Révész Vilma* énekesnőnek, valamint két kartársunk nagyreményekre jogosult gyermekeinek: *Stovasszer Irénnek* és *Udvardy Tibornak*, mindketten a jövő ígéretei. Meg kell emlékeznünk várhegyi *Székely András* pincérváltóról is, aki három legszebb sajtószereplésű versét szavalta el. Nagyszerűek voltak a többi szereplők: *Dittmayer Andor*, *Csik József*, *Pórfi Mihály*, (aki egyébként az est rendezője volt) és a szakiskola növendékei, kik minden tudásukat adták az est sikeréhez. Különösen feltűnt jó mozgásával *Walter Bobby* színövendék, aki a legkisebb és könnyes borász szerepében sok derűt keltett.

Nagy hatással vezette be az estélyt a *Pataky-jazz*. Az előadást reggelig tartó tánc követte.

Megjelent hölgyek: *Asszonyok*: *Malosik Ferencné*, *Babicz Gyuláné*, *Leimeter Ferencné*, *Andreics Károlyné*, *Sáska Gyuláné*, *Udvardy Lajosné*, *Berta Gyuláné*, *Vajda Andorné*, *Kotauczek Györgyné*, *Hirschler Aladárné*, *Nagy Istvánné*, *Brüller Kálmánné*, özv. *Wachsmann Dezsőné*, *Apfelbaum Jenőné*, *Klein Eleménné*.

Hírek közlemények

Hideg falatozó és poharazó a vendéglőkben.

BIZONYOS, HOGY a budapesti vendéglősöknek nagy károkat okoznak az úgynevezett büffék, vagyis hideg falatozók. Ezek teljesen külön étkezőtípust mutatnak Budapesten. De csak Budapesten, mert egész Európában azt látjuk, hogy középfajta, vendéglőszerű, tehát italmérő-étkezőhelyek azok, melyek helyiségükben annak esetleg egy elkülönített részében úgynevezett hideg asztalt („Kalter Tisch“) tartanak. Egységes kis áron adnak villásreggelit, melyhez a vendég nem telepedik le. *Semmi akadály nincs annak, hogy a vendéglősök egyik napról a másikra, minden külön befektetés és berendezés nélkül hideg falatozót rendezzenek be.* Ezek üzemképességének lényege az, hogy egységes áron adnak hideg harapnivalót és egy kis pohár italt. Az úgynevezett néma szolgák (groom mute, Stumme Diener), vagyis egy merőleges tengelyen álló 1—2—3 lapos kerek asztalok pár pengős költséggel felállíthatók. A küzködő vendéglőségek ezáltal visszatérhetnek régi hideg büfféjéhez és jövedelmét gyarapíthatnák.

*

A KÜLFÖLDÖN UTAZÓ ember azt látja, hogy nagyobb vendéglőknek vannak olyan pincehelyiségei, melyekben szék nincs, csak egy boxszerű korklát a fal mellett, melybe a vendég állva belekönyököl, sörét, borát felhajtja, tovább áll.

DUBOVETZ EMIL
húskülönlegességei

Előkelő szállodák, vendéglősök,
intézetek, sanatoriumok és
menzák szállítója.

BUDAPEST,
V., Lípót körút 17. Telefon: A. 263—08

Dankovszky Jenőné, Neszt Kálmánné, özv. Szelezky Menyhértne, Guzmics Lajosné, Majthényi Jánosné, Ferber Gézané, dr. Faragó Istvánné, özv. Lehoczky Istvánné, Cseh Györgyné, Ilkovits Jakabné, Wlasz Antalné, özv. Behm Rezsőné, Kornidesz Gyuláné, Pintér Istvánné, Putz Istvánné, Molnár Pálné, Czugh Sándorné, Farkas Lajosné, Molnár Istvánné, Kellermayer Józsefné, Bendessy Gyuláné, Brünner Karolin, Oberding Józsefné, Lakics Jánosné, Winkler Lászlóné, Bárány Lajosné, Dorogi Lászlóné, Lukács Antalné, özv. Keppler Ferencné, Lindmayer Jánosné, Kass Jánosné, Pecze Pálné, Tóth Mihályné, dr. Székely Rezsőné, Nagy Sándorné stb.

Leányok: Andreics Irénke, Wachsmann Annus, Apfelbaum Ibolyka, Fisch Lenke, Berger Gizike, Bertha Lucza Bertha Matyika, Farkas Irén, Szelezky Loncika, Mayer Lilike, Králik Mária és Etel, Hoffmann Erzsike, Czimerer Mária és Ilonka, Kiss Erzsébet, Erhardt Anny, Avar Mária, Molnár Erzsike, Barlovits Malvin, Illés Hildegard, Lakics Gizike, Winkler Irénke, Hancsek Margit, Szüts Etuska, Malosik Emilia, Lindmayer Annus, Bánrévy Katóka, Kakas Irénke, Temesváry Jucika, Papp Cinike, Goldstein Klári, Král Györgyike, Pálffy Bözsike, Juhász Mici, Dénes Olga, Babulka Anny, László Babus, Németh Janka, Illyés Csöppike stb.

A jóléti intézményeink javára felülfizettek, ill. jegyüket megváltották: Első Magyar Rézvényserfőzde 625 pengőt, Kőbányai Polgári Serfőzde 170 pengőt, Fővárosi Serfőzde, Törley pezsgőgyár 100—100 pengőt, Tószeghy Emil, a Polgári Serfőzde igazgatója, Molnár Sz. Dezső, Malosik Ferenc, Merkantil-nyomda 50—50 pengőt, Bor-közraktár Rt., Gellér Mihály 30—30 pengőt, Meinel Gyula Rt. 25 pengőt, Vendéglősök Szikvizgyára, Ammer János, Holub Rezső, Baldauf Mátyás, Mészáros Győző, Gerbeaud Rt., Wagner söröző 20—20 pengőt, Guttenberger Antal 17 pengőt, Korányi Zoltán 16 pengőt, Bandl József 15 pengőt, Andreics Károly, Gundel Károly, Ilkovits Jakab, Maloschik Róbert 14—14 pengőt, Németh Aladár, Wéber József, Blaschka János, Markovitsch Nándor, Szüts Lajos, özv. Bandl Ferencné, Sólyom Ferenc, Zerkovitz Oszkár, Potzmann Mátyás, Weinberger Béla, az Italmérők Ipartársulatának elnöke, Lukács Antal, Konta Jenő, a Vendéglősök Beszerző Csoportjának igazgatója, Tárgyak János, Kugler Ferenc, Mitl Sz. Ferenc, özv. Glück Frigyesné, Szivós és tsai, Szlavek Károly, Winter Hermann cég, Auguszt E. József, Csörgits Lajos, Erber János, Móser József, Dietz M., Suták István dr., Fliegenschnee M., Fényes György, Hock P. Zoltán, ifj. Littke József, Sipos Károly, Dittmayer Andor, Schreil József 10—10 pengőt, Brüller Kálmán 9 pengőt, Babicz Gyula 8 pengőt, Förster Miklós, N. N., Gruber Emil, Neiger J. Jenő, Barát Jenő 7—7 pengőt, Corvin Áruház, Rónai Testvérek (Hangli), Leimeter Ferenc, Beer László 6—6 pengőt, Somogyi Ottó, Varga József, Udvardy Lajos, Lindmayer János, Erdős Zsigmond, Édeskúty Ásványvíz-kereskedelmi Rt., Carlton szálló, Fényes Béláné, Ketter József, Varga István 5—5 pengőt, N. N., özv. Szelezky Menyhértne, Hoffmann János, Kornidesz Gyula, Pintér István, Neveklá Károly, Deák Sándor, Nika Agoston, Lakics Jánosné, Dominek Gyula 4—4 pengőt, Winter László 3 pengő 50 fillért, özv. Aszner Józsefné, Raab István, özv. Janous Jánosné, dr. Strausz Vilmos, Jancsó József, Steinbeisz József, Varga György, Csik József, Csordás László, Király Lajosné, Élő József 3—3 pengőt, Sáska Gyuláné, N. N., Mayer Pál, Bereczky László, Putz István, Gál Kálmán, Tóth József, Balla József, Mandel Mihály 2—2 pengőt, Huszár Jenő 1 pengő 50 fillért.

Lezárattott március hó 26-án.

Ez alkalommal nagyon kérjük t. Kartársainkat, aki jegyét még nem váltotta meg, legyenek szivesek néhány pengő beküldésével jóléti intézményeink alapját gyarapítani!

Megalakul a szakmai országos érdekképviselőket központja.

Az Ipartestületek Országos Központjának megalakulásával az ország összes ipartestületei kötelező tagsággal tagjai lettek az IPOK-nak. A szakmai országos érdekképviselőket jelen pillanatban központi szerv nélkül állanak. Mielőtt az ipartestületek törvényes szerve életbelépett volna, az ipartestületeket, valamint a szakmai országos szövetségeket az Ipartestületek Országos Szövetsége egyesítette magában. Ez a szövetség most a változott körülmények között célul tűzte ki, hogy megfelelő átszervezés mellett egyesíteni fogja magában — mint szabad érdekképviselőket — nemcsak az ipartestületeket, hanem az országos szakmai szövetségeket és ipari szövetkezeteket is és ezáltal két iparos szerv lesz az országban: a törvényes szerv, az IPOK és az ipartestületekből, szabad érdekképviselőkből, valamint ipari szövetkezetekből álló egységesített szabadérdekképviselői intézmény.

Az Ipartestületek Országos Szövetsége kezdeményezésére a minap látogatott értekezlet tartottak az országos jellegű szakmai szöveségek, Papp József, az IPOK és IPOSz elnökének elnöklété alatt, amelyen egyhangúlag kimondták a szakmai érdekképviselőket országos központi intézményének a megalakítását s ecélből végrehajtó bizottságot küldöttek ki az IPOSz alapszabályainak módosítása és az összes előmunkálatok meg-tétele céljából.

Sajátságos italmérési rendelkezések Londonban.

Egy bírósági tárgyalás során Londonban kitűnt az a sajátságos körülmény, hogy az angol főváros egyik legforgalmasabb és világhíres útjának, az Oxford Street-nek egyik oldalán lévő szállodák és vendéglők egy régi engedély alapján naponta egy órával hosszabb ideig szolgáltathatnak ki szeszes italt, mint az ucca másik oldalán lévő szállodák és vendéglők.

A hátrányos helyzetben lévő érdekeltek, számszerint száznylevnan, kiknek üzleteikbe fektetett tőkété 4 millió fontot tesz ki, ezen méltánytalanság ellen közösen felszólaltak és ezen felszólalás tárgyalása alkalmával az egyik érdekelt fél, a „Cumberland Hotel“ tulajdonosa bebizonyította, hogy csak ezen egyik szálloda az egyórás hátrányos helyzet folytán hetenként 15.000 vacsorát veszít el.

Az angolok konzervatív voltát igazolja, hogy mindezek dacára a hatóságok elutasították a felszólalást és így az Oxford Street egyik oldalán a vendéglők továbbra is egy órával tovább szolgáltathatnak ki szeszes italt, mint a másik oldalon.

Az idej nemzetközi vásár.

A kamara által rendezett Budapesti Nemzetközi Vásár a f. évben május 4—14 között fog lezajlani. A kiállítók részéről a rossz gazdasági viszonyok ellenére még az elmúlt évinél is nagyobb érdeklődés mutatkozik, aminek folytán a kiállítói létszám már a tavalyit elérte, sőt egyes szakmákban felül is multa és így az építkezés és helykiosztás munkálatai a közeljövöben megindulnak.

A Budapesti Nemzetközi Vásár, mint minden évben, az idén is, lehető teljes összefoglaló képét fogja nyújtani a különböző magyar ipari szakmák helyzetének és az ipar által gyártott újdonságoknak, amelyekről a továbbfeldolgozó kisiparnak okvetlen tájékozva kell lennie, ezért véleményünk szerint a Budapesti Nem-

Uj üzletnyitásnál, áthelyezésnél előbb az ipartestületben érdeklődjünk!

Sarokvendéglősház

húszezerért, bérház, jömenetelű vendéglővel harmincezerért eladók. *Kőbánya, Kápolna u. 14. Sikos Antalnál.*

zetközi Vásár a legjobb alkalom arra, hogy kartársaink a forgalomba kerülő *újdonságokról*, anyagokról, formákról és az áruk áraitól a vásár megtekintése útján áttekinthető képet alkothassanak maguknak.

Minthogy a vásár sikere nemesak közgazdaságunk érdeke, hanem a mi érdekiünk is, hassanak oda kartársaink, hogy üzletükben minél jobban propagáltassék a Budapesti Nemzetközi Vásár!

A postavilágkongresszus és az idegenforgalom.

Ezidőszerint Kairóban (Egyiptom) üléselő harmadik világpostakongresszus főbizottsága Németország indítványára igen érdekes és az idegenforgalom szempontjából fontos határozatot fogadott el.

Elvileg elhatározta egy, a részes államok között érvényben bíró „Postautasesek egyezmény” megkötését, melynek alapján az utasoknak lehetővé tétetnék a kibocsátandó postautasesek felhasználásával utazhatni. Az eddigi „Travellingesek” nagy hátránya, hogy nem mindenütt van fizető vagy beváltó helye, míg a postasesek rendkívüli előnye, hogy az a minden országban kiterjedt postahálózat segítségével bárhol könnyen beváltható.

A kiállítandó ilyen postautasesek egyenként 100 aranyfrankról szólna és egy vagy több csekklap egy füzetbe foglalva az azt vásárló nevével lenne ellátva. A csekkek azután az egyezményben részes államokban mindig a hivatalos árfolyamon az illető ország valutájára volna beváltható. Az érdekes újítást a kongresszuson részes államok kormányainak hozzájárulása után valósítják meg.

Sörmúzeum Pilsenben.

Pilsen városának sörgyártásra jogosult polgárainak legutóbbi ülésén elhatározták, hogy minden, a pilseni sörgyártásra vonatkozó múzeális értékű dolgot és adatot összegyűjtenek és azt a városi Polgári Sörfőző 100 éves fennállásának 1942-ben megtartandó jubileuma alkalmával a városi laboratóriumban berendezendő külön sörmúzeumban fogják elhelyezni.

Új adótervezet a bécsi vendéglősök érdekében.

Az új osztrák kormány által Bécs város élére kinevezett *Schmitz* kormánybiztos megbízásából dr. *Neumann* városi főtanácsos új adótervezetet dolgozott ki az érdekeltségekkel folytatott tárgyalásai alapján, melynek alapfeltétele az eddig fizetett lakásépítési adó eltörlése és úgy a szobafoglalás után fizetett adó, valamint az inségadó átdolgozása. Ezek helyett egy új adó-típus bevezetését javasolja, mellyel kapcsolatban orvoslást nyer az érdekeltség ama régi követelése is, hogy az eddigi ú. n. táplálkozási és élelmiszeradóptlék végleg töröltessék.

Vétlen károkozás.

Egy szódavízgyárban előállított és a felperes vendéglős részére szállított egyik szódásüveg, midőn abból a felperes szódavízét akart eresztetni, a felperes kezében felrobbant és az egyik üvegszilánk a felperes jobb sze-

„Hungária” sütőde Budapest VII., Dohány u. 22. Telefon: 42-5-37
A Gundel-éttermek és más elite-üzemek szállítója

mét megsértette. A fellebbezési bíróság az alperesi vállalatnak ezért a balesetet való kártérítési felelősségét a veszélyes üzemre nézve fennálló jogszabályok alapján állapította meg. A Kúria feloldja az ítéletet a következő indokolással.

A fellebbezési bíróságnak jogi álláspontja nem helytálló, mert a kártérítési kötelezettségnek ilyen alapon megállapítása egyjelentőségű volna a veszélyes üzemre vonatkozó jogszabály alkalmazásával, már pedig, amint ezt a fellebbezési bíróság is helyesen emelte ki, a szódavízgyártás csak *a gyár színhelyén veszélyes üzem*, s így magábanvéve a szódavíz forgalombahozatala, ha a gyárost egyébként hiba nem terheli, kártérítésre alapul nem szolgálhat.

Ellenben alkalmazást nyerhet az adott esetben a *vétlen károkozásra* vonatkozó jogszabály.

A vétlen károkozás alapuló felelősség előfeltétele a jogvéde érdeknek habár vétlen, de jogellenes megsértése, vagyis az, hogy az egészség megháborítása, vagy a testi épség megsértése valamely tárgyilag jogtalan és harmadik személlyel, vagy annak érdekkörével vonatkozásban álló külső tény következtében álljon be.

A felperes jobbszemének elvesztése az alperes gyárában készített szódavízzel telt üveg felrobbantása, tehát az alperes érdekkörével vonatkozásban álló, jogellenes külső tény következtében állott be.

Ámde emez előfeltétel fennforgása mellett is az alperes a felperesnek a szódavíz üveg felrobbanásával okozott sérüléséből előállított kárát, amely másképp nem térül meg, csak annyiban köteles megtéríteni, amennyiben azt a peres felek vagyoni viszonyaira tekintettel a méltányosság megkívánja.

Ebből a szempontból tehát érdemi döntés előtt szükséges a felek vagyoni viszonyainak a kiderítése, arra is kiterjedőleg, hogy milyen keretek közt és milyen jövedelmezőség mellett folytatja felperes a vendéglői, alperes pedig a szikvízgyártási üzemet.

(C. VI. 1731—1933. Térfi, 1934. I. 19.)

A bécsi szállodaszanalási akció hírei.

(Cz.) Már jelentettük, hogy az osztrák kormány a szanalási akció céljaira 4½ millió schillinget már kibocsátott a „Treuhandgesellschaft” vezetőségének. Eme összeget már folyósították azoknak az üzemeknek, melyek igazolták, hogy életképesek és a segélyből újra fellendíthetik üzleteiket. Mint értesülünk, most készítik a második kibocsátandó segélyösszeg tervezetét is. Tirol Voralberg és Salzburg szállodásai, kik különösen az idegenforgalom szolgálatában állanak, különleges elbánásban fognak részesülni.

A miskolci vendéglősök közgyűlése.

A miskolci Vendéglősök és Kocsárosok Egyesülete március 12-én tartotta választmányi ülését a Korona szálló helyiségében. A választmány tagjai csaknem teljes számban jelentek meg. *Böczögő József* megnyitó beszédében kegyeletos szavakkal emlékezett meg *Kasza József* és *Halászy Lajos* elhunytáról.

A megnyitó után *Kézdi-Kovács László* szőlészeti és

borászati felügyelő tartotta meg mindvégig élénk érdeklődéssel kísért szakszerű előadását a bor kezeléséről.

Böczögő József elnök meleg szavakkal köszönte meg *Kézdi-Kovách László* előadását.

Bencsik József titkár az italmérési illetékek és borfogyasztási adótarozásokra vonatkozó részletfizetési kedvezményekről beszélt és kijelentette, hogy az Ipar-kamarától nyert értesítés szerint a minisztériumban a vendéglősöknek ezt az akcióját a legnagyobb jóindulattal fogják kezelni.

Hercz Simon a tisztességtelen versenyről emlékezett meg, mely egyes, magukról megfélelmező vendéglősök körében észlelhető. Indítványozza, hogy egyazonfajta italokat más és más helyen ne legyen szabad különböző árakon árusítani. A vitához *Bakos Kálmán*, *Neumann Zoltán*, *Schwarz Sámuel* és *Réti Ignác* is hozzászóltak. *Id. Mayer József* kifejtette, hogy 60 éves vendéglősi pályáján mindig találkozott konkurrenssekkel, akik ellene iparkodtak dolgozni, azonban kitartó és tisztességes munkával a tisztességtelen versenyzőket lehet győzni. A fődolog, hogy mindig a közönség érdekét szolgáljuk, hogy az meg legyen elégedve.

Böczögő József elnök azzal zárta le a vitát, hogy a tisztességtelen versenyzők ügyét az egyesület a saját kebelén belül radikálisan fogja elintézni. Kéri a tagokat, hogy egymást megbecsülve és egymás érdekeit tisztelve, haladjanak továbbra is azon az úton, amelyen a magyar vendéglőst és kocsmárosát a közönség tisztelni és becsülni tudta eddig is.

Ezután megejtették a tisztikar újjáalakítását.

Elnök újra egyhangulag *Böczögő József* lett, alelnök *Leffler Károly*, titkár *Bencsik József*. Majd beválasztották a felszólamló bizottságba *Hercz Simont* és *Meleg János* tagokat.

Babarczy István báró tanácsnokhelyettes.

Az iparhatóságunk vezetőjét, dr. *Babarczy István* báró főjegyzőt a polgármester *tanácsnok-helyettesé* nevezte ki.

Megragadjuk az alkalmat, hogy ezen kitüntető kinevezés alkalmával iparunk és ipartestületünk nevében melegen üdvözljük és kérjük, hogy jóindulatú és megértő támogatásával legyen segítségünkre ipari problémáink kedvező megoldásában.

A borraivalórendszer akarják megszüntetni.

A kereskedelemügyi minisztérium a borraivaló eltörlése ügyében f. é. április hó 10-ére értekezletet hívott össze, amelynek tárgya a meghívással egyidejűleg közrebocsátott rendelet-tervezet. Ez főbb vonásaiban a következő:

Az 1922:XII. tc. 57. §-ában kapott felhatalmazás alapján:

a fogadóknak, penzióknak, vendéglőkben és kávéházakban a borraivalórendszer megszűnik.

Ehhez képest az alkalmazottaknak nem szabad (t. i. a rendelettervezet életbelépése után) borraivalót kérni vagy elfogadni és nem szabad az üzlettulajdonosnak elnézni, hogy a személyzet borraivalót kérjen vagy elfogadjon. (1. §.)

A borraivaló helyett a vendég által fizetett számla végösszegének 12%-a számítható föl. (2. §.)

Aki borraivalót elfogad vagy megtűri, hogy az alkalmazott ilyent kérjen és elfogadjon;

aki 12%-nál nagyobb összeget szed és a szedett összeget a számlán nem tünteti föl; aki a 12%-os borraivaló megváltást a maga egészében megfelelő arányban az alkalmazottak között szét nem osztja;

aki figyelmeztető hirdetményt (l. 3. §.) nem függeszti ki, pénzbüntetéssel sújtják, visszaesés esetén 15 napi elzárással büntetik.

Ez a rendelet-tervezet érthetően nagy föltűnést keltett s nagyon sok kritikát vont maga után.

Egyébként előljáráóságunk e hó 4-én fog vele foglalkozni.

Külön kontárbíróságokat szerveznek Budapesten.

Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter a minap bejelentette, hogy a kontárkérdés megoldására az eddigiektől eltérő új rendelkezést ad ki. Ezen rendelet tárgyában *Sipőcz Jenő* polgármesterrel megbeszélést is folytatott, amellyel azt kívánta biztosítani, hogy a kontárfeljelentések valóban soronkívül intéztessenek el, hogy ezáltal elérhető legyen az ipari kihágásnak a kontármunkának befejezése előtt való ítéleti elintézése.

Sipőcz Jenő a megbeszélés alapján megbízást adott báró *Babarczy István*, tanácsnok-helyettesnek, megfelelő tervezet elkészítésére.

Az eddigi tervek szerint a fővárosban külön kontárbíróságokat szerveznének, amelyeknek kizárólagos feladatuk a kontárok által elkövetett ipari-kihágási ügyeknek soronkívüli elintézése, a gyors ítélkezés lenne. Valószínű, hogy Budapesten három vagy négy kontárbíróságot állítanak föl. Egyet Budán, kettőt vagy hármat Pesten.

Az iparosságnak abban a nehéz küzdelmében, amelyet a kontárai ellen folytat, számottevő támogatás lesz a külön kontárbíróságok alkotása. Számos eset fordul elő a vendéglátóiparban is például, hogy mikor a följelentett kontár ügye tárgyalásra kerül, a kontár már azon a helyen nem is található, hanem, nem egy esetben, már a harmadik-negyedik utóda üz ott jogosulatlan vendéglőipart.

Nem szabad azonban elfelejteni, hogy a kontárbíróságok csak akkor fejthetnek jó és gyors munkát, ha iparunk „repülőbizottságának” hatóerejét mind intenzívebbé tesszük és följelentéseinket minél teljesebben felszereljük a kihágás bizonyításaival. Tehát a kontárügyek központosításával egyidőben a repülőbizottságot is teljesen ki kell építeni!

A költségvetési vita.

A közgyűlésen dr. *Szilágyi Tibor* a költségvetéssel kapcsolatosan tett megállapításaihoz a közgyűlési beszámolóknak néhány megjegyzést fűztünk.

Szilágyi Tibor dr. nyilatkozatot küldött hozzánk, amelyet azonban múlt számunk zárása után vettünk kézhez s ezért csak most közölhetjük:

„B. lapjuk március elsejei 5. számában közgyűlési felszólalásomhoz fűzött megjegyzéseikre — azok helyreigazításaképpen — kérem közölni, hogy az általam észlelt hibákat minden személyi élt elkerülve, hangulat- vagy zavarkeltési szándék nélkül, higgadt tárgyilagos-sággal tettem szóvá.

Minden ezzel ellentétes beállítást, mint helyt nem állót, kénytelen vagyok visszautasítani.”

Szilágyi Tibor dr. ugyanis felszólalásában az indokolásban jelzett megtakarításokat vont a kétségbe s az

előző évi kiadási eredménnyel szemben valami kétszáz pengő többkiadást állapított meg.

Minékünk pedig (minthogy ez az új vezetőség első költségvetése volt, amelyben a tagsági díjakat tekintélyes mértékben leszállítottuk) összehasonlítási alapul a tagdíjak leszállítási előmunkálataival a múlt év őszen készített 50.000 pengős *normál* költségvetés volt (amelyben a bevétel a kiadással egyenlő s ehhez, majd az 1933. évi tényleges eredményhez (amikor a bevételt ugyanesak egyenlősíthettük a kiadással, hiszen a 9000 pengős maradványt a bérházak majdnem fölemésztették) s így és ezen az alapon jeleztük, hogy a folyó évi költségvetésünkben a normál költségvetéssel szemben 5000, az előző évi kezeléssel szemben pedig 8000 P megtakarítás mutatkozik oly értelemben, hogy ennyivel kevesebb tagdíjat akarunk igénybe venni. *Ez a tulajdonképpen igazi megtakarítás, mert amennyivel kevesebb tagdíjat veszünk igénybe, annnyival több marad tagjaink zsebében!*

Mindezekből láthatni, hogy a költségvetési vita voltaképpen elméleti talajon és más szempontból folyt, amelyet *Szilágyi Tibor* dr. — előbb közölt — sorai szerint jóhiszeműen végzett.

A nyilatkozatot készségesen hoztuk és tartalmát örömmel vesszük tudomásul.

A debreceni vendéglősbál.

Még március 8-án az Arany Bika üvegtermében tartotta meg a Debreceni Szállodások, Vendéglősök és Kávésok Ipartestületi Szakosztálya, a Debrecen és Vidéke Koresmárosok és Italmérők, valamint a Debreceni Pincér Egyesület hagyományos táncestélyét, amelyen nemcsak a szakmák vezetői és tagjai, hanem a társadalom kiváló tagjai is nagyszámban jelentek meg. Este tíz órkor kezdődött meg a tánc a zsúfolásig megtelt teremben. A „Jaj de magas ez a vendégfogadó“ zenéjére. Az egész mulatságot kedves hangulat töltötte meg, amelyben a vendégek a reggeli órákig maradtak együtt.

Akik az Otthonról megemlékeztek.

Az utóbbi időben a következő kartársaink egy-egy *hordó bort* küldtek az Otthon ápolójai részére:

Rumpa Ferenc, Malosik Ferenc, Wiesner Vilmos és Ammer János.

Patz Antal pedig 25 pengőt.

Hálás köszönet jó szívvel adott adományokért.

Debrecenben nem szabad a koresmákban kártyázni.

A koresmárosipar gyakorlásáról szóló szabályrendelet megtiltja a koresmákban való kártyázást. Az év elején a debreceni koresmárosok ipartársulata arra kérte a város vezetőségét, hogy a változott viszonyokra való tekintettel az előbbi tilalmat függesztesse föl. Azzal indokolták kérelmüket, hogy az emberek esőkent jövedelmük miatt ma már szívesebben járnak kisebb borozókba, koresmákba és időnként kártyázni szeretnének.

A kérelmet a város elutasította, mert a rendőrség határozottan ellenzi a kártyázásnak a koresmákban való engedélyezését. A koresmákban ugyanis lehetetlenség ellenőrizni a kártyázókat s így lassanként ismét elharapózna a hamiskártyások üzérkedése.

Eljegyzés.

Hoffer Ferenc kartársunk nejének születési évfordulóját a múlt hó 26-án ünnepelték, ezen a napon tar-

totta eljegyzését *Margit* leányuk is *Kuthy Gyula* építésszel.

Házasság.

Tőkés Rudolf vendéglős kartársunk és *Fotter Erzsébet* úrleány f. é. március 15-én tartották esküvőjüket a Rókus-kápolnában.

Halálozás.

Súlyos csapás érte báró *Kruchina* Károlyt, a kereskedelemügyi minisztérium kisipari osztályának vezetőjét, amennyiben édesanyja: özv. báró *Kruchina* Károlyné, szül. szakácsi-i *Csors Alexandra* folyó hó 4-én 76 éves korában váratlanul elhunyt. Báró *Kruchina* Károly dr mély gyászában együttérzéssel osztozunk!

Özv. *Gallauner* Károlyné sz. *Wenzl Mária* f. é. március 13-án életének 76. évében váratlanul meghalt.

Özv. *Marth* Mihályné szül. *Loch Mária* kartársunk f. é. március 21-én 65 éves korában rövid szenvedés után elhunyt.

Varga János volt kartársunk 74 éves korában az Otthonban elhalálozott.

Állást keresnek.

Rendkívül ügyes fiatal nő kenyereslálynak ajánlkozik. Címe: *Pollák Ilona*, *Vörösmarty u. 36. III. 14.*

Chef szakács (tanult), volt vendéglős, elhelyezkedést keres. Szíves megkereséseket „Azonnal“ jelígre az ipartestületbe kér.

Felhívjuk az igen tisztelt Kartársaink figyelmét a *Rosenthal I. „Elit“* pótkávégyárra, mely elsőrendű kávépótlóval látja el a piacot. A kávépótló legjobban megközelíti a legjobb szemeskávészé és valóban meglepően olcsón szerezhető be. Minden kartársunknak érdeke, hogy üzemében használja.

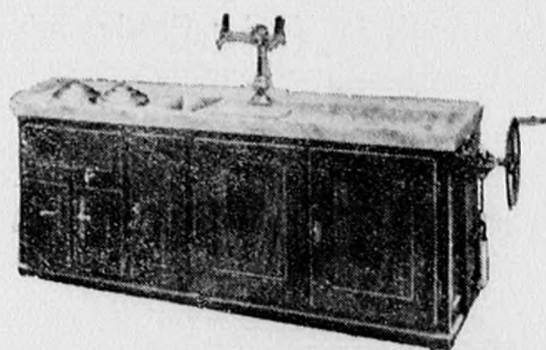
Nagy konyhai használt, emelvényes tűzhely kitűnő állapotban jutányos áron eladó. Telefon: 49-1-84.

Tavaszi tatarozásoknál feltétlenül figyelembe veendő a **Steiner Viktor, VII., Nagydiófa u. 17. (434-30.)** által forgalomba hozott csiszolt és fényezett kivitelű Eternit-pala lemezekre. A csiszolt és fényezett Eternit-palalemezek felhasználhatók kávéházi, éttermi és konyhai asztalok burkolására, fürdőszoba, WC, konyhafal burkolására, éjjeli szekrénylapokul, továbbá elsőrangú felhasználást nyernek virágédények részére. Mosható, tartós, olcsó. Helyben személyes, vidékre írásbeli ajánlatok és felvilágosítások díjmentesek.

Figyelmeztetés! Ezúton hozzuk t. Kartársaink tudomására, hogy **Népszínház u. 16. alatt Haas Testvérek** kávéház- és vendéglőberendezési szaküzletet nyitottak, ahol használt és új szakmánk körébe vágó cikkeket a legolcsóbban és legszolidabban árusítanak. Tel: 36-0-01.

Örömmel halljuk Kartársainktól, hogy vendégeiknek kellemes és olcsó szórakozást, maguknak pedig szép jövedelmet nyújtanak az új automata játékbilliárdok. Ezekből a legtökéletesebbet és legszebb kivitelűt gyártja a **Kiss József** asztalosárugyár, tel.: 302-88. (Kisfaludy u. 38.), aki ezeket előnyös feltételek mellett kikölesönzi.

A kávéház, a vendéglő legszebb díszje a csillogó tükör, de csak akkor, ha nem foltos, törött sarkú. Ne tűrje helyiségében a hibás ütköröket, amikor azokat igen csekély összegért rendbehozza **Deutsch Mór és Jenő** üvegesiszoló és tükörgyár, Budapest, VI., *Paulay Ede* ucca 57. sz. Telefon: 22-5-80. A szakma egyik legrégebbi cége. Alapított 1906. évben. Kérjen árajánlatot

Alapított 1865. évben.

HENNEFELD R. T.

jégszekrénygyára

Budapest, VI., Ó-ucca 6. Tel.: 11-4-29.

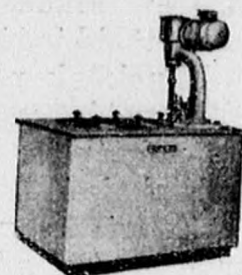
Szab. jégszekrények, sörkimérő készülékek, autom. elektromos jégszekrények és hűtőkamrák.

Címre ügyelni: csak Ó-ucca 6.

Jéghűtésű és önműködő elektromos fagylalkészítőgépek és konzervátorok.

Kedvező fizetési feltételek!

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Menczer tisztító cég felelőséggel mindenféle ruháknak **fénytelenítését** egy évi jótállással vállal. Vidékre is szállít. Központ: Budapest, II., Zsigmond u. 18. Tel: 52-0-42. Belvárosi fiók: IV., Váci ucca 36. (Duna uccai oldalon.)

Kartársak! Felkérünk benneteket, hogy Zwack Unicumja gyanánt ne mérjétek ki más italt se az UNICUM üvegből, se másfajta üvegből, mert az Unicum szó a Zwack likörgyár kizárólagos védjegyzett tulajdonát képezi és e néven csakis valódi áru hozható forgalomba. Ha a vendég Unicumot kér: adjátok neki valódi Unicumot, mert Unicum néven más keserűt nem szabad eladni se Zwack üvegből, se más üvegből.

Mielőtt bort vesz, kóstoljon a Kössler-pincéből (Kerepesi út 30.).

Fővárosi Sörfőző R. T.

Fősör Maláta Pezsgő

és

Mátyás Király (világos)

sörkülönlegességei **mindenütt** kaphatók.

TÖRÖKA.

ÉS TÁRSA

BANKHAZ R.T.

BUDAPEST, IV., SZERVITA TÉR 3.

a m. kir. osztálysorsjáték főarúsítói.

Kisérelje meg szerencsését és vásároljon osztálysorsjegyet TÖRÖKNÉL.

Elérhető legnagyobb nyeremény

500.000 PENGŐ

Nyereményhuzás

APRILIS HÓ 14-ÉN ÉS 17-ÉN.

Az I. oszt. sorsjegyek ára:

Egész sorsjegy
P 24.—

Fél sorsjegy:
P 12.—

Negyed sorsjegy:
P 6.—

Ifj. Rufferschmidt Károly

gőzüzemre berendezett sütődjéje

Budapest, IV., Váci ucca 55. sz. Telefon: 84-0-42.

(Egész napon át friss sütemények.)

Borpalota Rt.

Budapest, VI. Király ucca 26. Telefonok: 14-0-44 és 18-4-6.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben

Forgalmát emeli, ha a **Szekszárdi Pinceszövetkezet** kiváló borait méri! Rendelést felvesz és 5 litert már házhoz szállít a termelői kimérés. Bpest. V/II. József u. 19. T. 3-0-63.

A III. kézművesipari társaságon éremmel kitüntetve **Ludányi István** üvegsziszoló, di- mű-üvegező és tükörfoncsorozó
Budapest, VIII. Práter u. 59 c Telefon: 44-8-79

SIDOL fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!
Gözl Lipót „Sidol” vegyitermékek gyára Rt.
Budapest, VII. Cserei u. 14. Tel.: 96-6-86, 96-8-27.

Steiner és Szimper
szobafestők, mázólok, dísz- és templomfestők
Budapest, IX., Üffői út 57. Telefon: 30-6-29.

ZIMMER FERENC

HALKERESKEDELMI R.T.

*

Budapest, Központi Vásárcsarnok. Tel.: A. 854-48

FIÓKÜZLETEK: V., Gróf Tisza István u. 10. Tel.: A. 816-79.

VII., Rákóczi út 90. Telefon: J. 304-84.

IRODA: VIII., Horánszky utca 19. I. em. Tel.: J. 335-39.

Budapesti Szállodások és Vendéglősök Ipartestülete
A Magyar Szállodások és Vendéglősök Országos Szövetsége
Szállodások, Vendéglősök, Kávésok és Alkalmazottak Nyugdíjgyesülete
Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: Aut. 8-11-52.

Budapesti Vendéglősök Adóközössége
Budapest, IX., Lónyay u. 22. Telefon: Aut. 8-61-82.
Hivatalos órák: köznapokon d. e. 9-3 óráig.

Előfizetési díj: egy évre 8 aP., segédeknek, szakmai tanulóknak évi 4-3 aP.
Külföldre évi 15 aP.